

PADIRBĖKIME NAUJŲ NARIŲ VAJUS PASISEKIMUI LRKSA IŠDUODA SAUGIAS APDRAUDAS, TEIKIA NARIAMS DIDELES LENGVATAS

Susivienijimo vadovybė, paskelbdama generalinį naujų narių vaju, kvietė apskritis, kuopas, veikėjus ir visus narius talpon padaryt vaju sėkmingu, didinti organizacijos narystę ir veiklą.

Vajus prasidėjo 1973 m. sausio 1, užsibaigs gruodžio 31. Iš kai kurių vietų yra gerų žinių, kad kuopų viršininkai ir paskiri nariai jau stojo darban, kiti pasirodė.

Kaip žinote, naujus narius gali prirašinti ir gauti atlyginimą kuopų viršininkai ir eiliniai nariai. Suinteresuoti prirašymu, kreipkitės į Susivienijimo centrą, gaukite informaciją apie atlyginimą, apsirūpinkite propagandine literatūra ir aplikacinėmis blankom.

Kuriose kolonijose nėra Susiv. kuopų, norintys įsirašyti, patys teatsikreipia į centrą dėl informacijų ir blankų ir gali įstoti į centrinę 222 kuopą. Kokius apdraudus planus Susiv. turi — žiūrėkite trečiam puslapy išspausdintam pranešime — "Mielas tautiet, drauskis LRK Susivienijime".

Centras užtvirtinęs gautą aplikaciją ir priėmęs pirmus reguliarius mokesčius, išduoda narystės sertifikata. Toks narys jau laikomas pilnateisiu nariu, mirties atveju pilna apdraudus suma išmokama nurodytam pašalpagaviui ar pašalpagaviams. Kitaip sakant, nuo pat įregistravimo centrinė narys turi apdraudus protekciją.

Moderni apdrauda, lengvatos ir privilegijos

Katalikų Susivienijimas už palyginamai mažesnius mokesčius teikia tikrą, modernią apdraudą, kaip ir pačios didžiausios ir pažangiausios fraternalinės organizacijos ar komercinės apdraudus kompanijos.

Kat. Susivienijimas pats pirmasis iš lietuviškų draudus organizacijų pradėjo mokėti ir tebe-moka savo nariams dividendus.

Praeitam 65-iam seimui priėmus, Direktorių T-ba jau sutvarkė narių, turinčių viso amžiaus apdraudą, paluosavimą nuo tolesnio mokesčių mokėjimo, sulaukus 85 ir daugiau metų amžiaus. Su 1973 metų sausio 1 145 nariai paluosuoti nuo mokesčių nesumažinant jų pašalpagavių teisių į pomirtines. Dabar bile viso amžiaus apdraudus nariui, sulaukus 85 m. amžiaus, nuo tos dienos jis paluosuojamas nuo tolesnio mokesčių mokėjimo. Susiv. centras nuo tokių narių ir nuo kuopų viršininkų gauna gražių atsiliepimų ir padėkų.

Žiūrint į ateitį

Susivienijimo bičiuliai turi ir toliau planuoti ir dirbti, kad organizacija būtų pajėgi teikti savo nariams kuo geriausią patarnavimą ir lengvatas. Bet nenuėkime per toli su tokiais reikalavimais, kurie gali organizaciją susilpninti.

Apdraudus reikalus prižiūri valstybių autoritetai — apdraudus departamentai, jie nustato taisykles ir reguliacijas, kurių organizacijos turi prisilaikyti, jeigu jos nori legaliai gyvuoti ir daryti biznį. Kas trys metai apdraudus departamentai siunčia egzaminierius patikrinti stovį, vedimą reikalų, taipgi patikrinti ar prisilaikoma nustatytos tvarkos ir reguliacijos. Tos egzaminacijos surištos su nemažom išlaidom, bet jos parodo ar viskas tvarka, o jei netvarka, tai turi būti padaryti reikalingi žy-

giai susitvarkyti. Tai yra pačių narių gerovei. Mums lietuviams gal nei nereikėtų šio reikalo plačiau aiškinti, nes mes gerai žinome, kiek mūsų kolonijose gyvavo įvairiais šventųjų ir patriotiniais vardais pasivadusių pašalpagavių draugijų... O kur jos šandien? Jų vardai gal dar yra užsilikę išduotose narių kortelėse, mokesčių knygelėse. Tūkstančiai tokių draugijų išnyko nunešant narių sumokėtus pinigus, apdraudus, ir paliekant didelį nepasitikėjimą net tvirtais pagrindu sutvarkytom ir apdraudus departamentų prižiūrimom centrinėm organizacijom.

Dėl "permokėjimų"

Mums keistokai skamba kai kurių narių priekaištai dėl mokesčių permokėjimų ir reikala-

vimų tokius permokėjimus viso amžiaus apdraudus nariams sugražinti. Jei yra tokių permokėjančių narių, tai ir Susivienijimas yra nuolatinis permokėtojas. Kiekvieną savaitę būtų galima paskelbti, kiek Susivienijimas permoka mirusių narių pomirtinėm. Yra tokių narių, kurie suspėja įmokėti desetą kitą dolerių, o jiems mirus pašalpagaviams išmokama šimtais dolerių, kitiems įmokėjus šimtą kitą mirties atveju Susiv. turi išmokėti tūkstančius. Tik tokia abipusė rizika palaiko balansą ir apsaugoja organizaciją nuo susilpnėjimo.

Būkime geri fraternalistai. O dabar, kai vyksta generalinis vaju, auginkime Susivienijimą naujais nariais.

Į darbą stokime be atidėlojimų.

LRKSA naujų narių vaju laukia visų apskričių ir kuopų vadovybių, visų organizacijos veikėjų ir rėmėjų tautos. Stokite darban, laimėkite medžiaginį atlyginimą.

Panevėžiečių kreipimasis

(Iš Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos Nr. 1)

"1971 m. pabaigoje Panevėžio vyskupijos 134 kunigai kreipėsi į TSRS Ministrų Tarybos pirmininką A. Kosyginą ir į Lietuvos TSR Ministrų Tarybą.

Pareikšime pažymima, kad nuo 1961 m. Panevėžio vyskupija neturi savo vyskupo, kuris LTSR vyriausybės nurodymu buvo ištremtas į Zagarę, Joniškio raj. Kunigai prašo leisti vyskupui Julijonui Steponavičiui eiti savo pareigas Panevėžio vyskupijoje, kadangi LTSR Konstitucija ir įstatymai teismo nenuteistiems piliečiams nenu-

Kruvini Arabų teroristų darbai

Washingtonas. — Kovo 7 nacionalinėse Arlingtono kapinėse iškilmingai palaidoti nuo suniekėjusių arabų teroristų kulky žuvę JAV ambasadorius Sudanui Cleo A. Noel, 54 m., ir ambasados reikalų vedėjas C. Curtis Moor, 50 m. Jie buvo brutališkai nužudyti kovo 2 Saudi Arabijos ambasados patalpose. Sudano sostinėj Khartoum. Ten pat buvo nužudytas ir Belgijos atstovas Guv. Eid.

8 ginkluoti arabų teroristai, "Juodojo rugsėjo" gaujos nariai, į ambasados rūmus įsiveržė iškilmingo priėmimo laiku. Jie buvo suėmę kelis kitų valstybių diplomatus. Teroro priemonėmis reikalavo paleist iš kalėjimo senatoriaus Roberto Kennedy žudiką Sirhan-Sirhan, taipgi kitose šalyse už kriminalinius veiksmus įkalintus arabų teroristus. Negavę patenkinančių atsakymų, suminėmus diplomatus sušaudė, po to patys pasidavė Sudano autoritetams.

Prezidentas Nixonas, valstybės sekretorius Rogers ir kitų šalių aukštieji pareigūnai reikalauja nusikaltėliams aukščiausios bausmės; Sudano prezidentas Jaafar Numeiry irgi pareiškė, kad tokiems žmogžudžiams jokia pasigailėjimo negali būti.

Muziko B. Nekrašo 100 dol. auka

Muzikas Bronius Nekrašas, gyv. 92 N. E. 90th Str., Miami, Florida, "Garso" redaktoriui Matui Zujui 1973 m. vasario 28 rašytam laiške, tarp ko kito, praneša:

"Vis prisimena Jūsų žiaurus "Ivanas"... Rodos, ten mano gimtinė, kur jaunystę praleidau. Tai noriu prisidėti nors maža užuojauta — siunčiu \$100.00 dol. potvynio nukentėjusiems."

Pinigai (100 dolerių) gauti ir perduoti Susiv. išdui dėl Agnes potvynio nukentėjusių šalpai.

Muz. Br. Nekrašas yra daug metų vargoninkavęs kietosios anglies rajonų lietuvių parapijoje — Scrantone, Shenandoah, Girardville ir k. Apsigyvenęs Miami, Florida, jis įsteigė muzikos studiją, kurią lankė daugumoje kitataučiai, nes lietuvių, ypač jaunimo, čia neperdaugiau-sia.

Kas paseks muziko Broniaus Nekrašo gražų pavyzdį — parodys savo apčiuopiamą užuojautą dėl baisaus potvynio nukentėjusiems lietuviams.

Vel davė žinių apie LRKSA

Wilks Barre Šv. Trejybės parapijos biuletenis, vasario 25 d. laidoje, vėl pasirodė straipsnelis apie Liet. Katalikų Susivienijimą. Priminta, kad dabar vyksta naujų narių įrašymo vaju, kas sudaro gerą progą įsirašyti, apsirūpinant saugia už priėmamus mokesčius apdrauda. Dėl platesnių informacijų patarta kreiptis į šioje parapijoje gyvenojančių kuopų pareigūnus. Šioje parapijoje, klebonauja Susiv. dvasios vadas ir egzekutyvis direktorius prelatas J. F. Baltusevičius.

Kovo 25-tos laidoje vėl tilpo gražus straipsnelis apie Liet. Katalikų Susivienijimą. Paaiškinta apie Susiv. teikiamas modernias apdraudas, apie narių privilegijas žemesnėm palūkanom gauti paskolas (mortgages); kviečiama dar nepriklausančius įsirašyti; taipgi raginama tėvai pasinaudoti nauja programa — už priėmamus mokesčius apdrausti vaikus, sudarant jiems šviesesnę ateities atramą.

MIRĖ KUN. ST. MOZŪRAS
Miami, Florida. — Kovo mėnesį mirė buvęs New Philadelphia, Pa., Šv. Širdies parapijos klebonas kun. St. Mozūras, 79 m. amžiaus. Buvo gimęs 1894 m. sausio mėn. 15 d. Kunigu buvo įšvęstas 1917 m. balandžio 15. Velionis ilgus metus sirgo, o paskutiniaisiais laikais buvo apakęs. Velionis buvo nuoširdus Kat. Susivienijimo ir kitų patriotinių organizacijų rėmėjas.

Visiems Susitentijimo rėmėjams, kuopų viršininkams, "Garso" skaitytojams ir visiems tauriems lietuviams linkime džiaugsmingų Velykų švenčių!

LRKSA Direktorių Taryba
"Garso" Redakcija

Aleliuja! Aleliuja!

Šviesaus aleliuja mūsų mylimai šaliai!
Šviesaus aleliuja kiekvienai pastogei!
Te Viešpaties saulėj atgyja saulė!
Tėliuja skausmai mus nelatmėmis smogė!

O, gerasai Kristau, pats kančių iškentęs,
Iš Dievo šventovės prekėjus išvargęs,
Tėdievina žmogų velykinės šventės,
Teskelbia ramybę mums varpintų varis.

Šviesaus aleliuja ir broliam ir sesėm,
Šviesaus aleliuja kiekvieno krūtinei!
Tėsviečia taikos žiburiai neužgesę!
Teneš mums laimę žiedai primutiniai!

Petras Valčiūnas

ROMO KALANTOS SAVAITĖ

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas 1973 m. gegužės 14-21 d. skelbia Romo Kalantos savaitę, kuri skiriama Lietuvos laisvei atiduotos didžios aukos metinei sukakčiai minėti.

Vliko Informacijų Agentūra ELTA pasirūpina išleisti autentišką Kalantos nuotrauką (pernai Elta ją buvo paskolinusi "Times" žurnalui, iš kurio kai kurie lietuvių laikraščiai buvo ją persispausdinę, kuri, kaip tautinė relikvija, turėtų būti kiekvienoje lietuvių šeimoje.

Kalantos paveikslą reikėtų įsigyti kiekvienam jaunuoliui, pradėdam pačiu jauniausiu. Todėl: (a) visų liuanistinių mokyklų ir jaunimo organizacijų vadovybės prašomos pasirūpinti atitinkamu paveikslų kiekiu, kad juos galėtų gauti visi mokiniai ir organizacijų nariai; (b) lietuvių

pasistengia paveikslais ir 1972 m. Kaune įvykusių didžiųjų demonstracijų aprašymais aprūpinti savo kolonijos kitataučių spaudą, televiziją, radiją ir kt., institucijas; (c) visose lietuvių kolonijose ruošiamos demonstracijos prieš sovietus ir reikalaujama Lietuvai laisvės. Į demonstracijas kviečiamos ir kitų tautų organizacijos, ypač pabaltiečiai; (d) visose bažnyčiose laikomos specialios pamaldos ir turimais Kalantos paveikslais aprūpinami pamaldų dalyviai.

Todėl visi ir visos lietuvių lietuviškos kviečiami iš anksto apsirūpinti Kalantos paveikslais. Tuojau siųskite užsakymus ir po vieną dolerį už paveikslą jo gamybos ir persiuntimo išlaidoms padengti. Rašykite šiuo adresu: ELTA, 29 West 57th St., 12 fl., New York, N. Y. 10019, USA. (ELTA)

VLIKO 30 METŲ SUKAKTIS

Šių metų lapkričio 25 d. sukanka 30 metų kai vokiečių okupacijos metu (1941-1944) Lietuvos politinių grupių ir kovos sąjūdžių vadovybės įsteigė Vyriausią Lietuvos Išlaisvinimo Komitetą.

Okupantams keičiantis, Komitetas, kurio dauguma narių buvo Gestapo įkalintų, negalėdamas beįsilaukyti Lietuvos pagrindy, karui baigiantis atsidūrė užstėnyje. Jis, vadovaudamasis aukščiausiais tautos idealais — Padėti tautai atkurti savo valstybinę nepriklausomybę — darbą tęsia toliau. Karts nuo karto atsinaujindamas jaunomis pajėgomis, Komitetas atitaisi ryžtin-

gai veikti toliau, — kol bus galutiniai pasiektas tikslas.

Šios sukakties proga, Vliskas nutarė išleisti apie save leidinį, kurį parašyti apsiėmė sekretorius Stasys Dzikas. Manoma, kad leidinelis galės patarnauti visuomenei ir liuanistinėms mokykloms kur yra einamas visuomenės mokslas. (Dvidešimtmečio sukakčiai buvo išleista anglų kalba knyga — Twenty Years' Struggle for Freedom of Lithuania —, kurią tada paruošė Juozas Audėnas). (Elta)

Mirė prelatas F. Bartkus

Dallas, Texas. — Š. m. kovo 6 d. mirė buvęs Vilkaviškio kunigų seminarijos rektorius prelatas Feliksas Bartkus, 79 m. amžiaus. Palaidotas kovo 9. Šermyne ir laidotuvėse lietuvius atstovavo vyskupas V. Brizgas ir kun. A. Vilkutaitis iš Chicagos.

Velionis buvo gimęs 1894 m. rugpjūčio mėn. 28 d., Griškabūdžio pampijoj, Šakių apskrity. Mokėsi Marijampolės gimnazijoje, Seinų kunigų seminarijoj, Romos Gregorianumo universitete ir čia gavo teologijos daktaro laipsnį.

Kunigu buvo įšvęstas 1917 m. Petrapily. Profesoriovo Seinų ir Vilkaviškio kunigų seminarijose; 1938 m. buvo paskirtas Vilkaviškio seminarijos rektorium.

Į JAV-tynes atvyko 1950 m. "astoracinių darbų dirbo Dallas ir Leburne, Texas. Bendradarstavo lietuvių katalikų spaudoj, rašė ir leido religinio turinio knygas.

Pietų Amerikos lietuvių kongrese. Aldona Valavičienė pristato kongreso lietuviškas, dešinėje — pirmą vietą laimėjusi Klaudija Pratsalytė. Prie garbės stalo iš k. prel. A. Arminas (Brazilija), Vl. Venckus (Venecuela), V. Dorelis (Urugvajus), kun. V. Rimšelis, MIC (Italija), kun. N. Saldukas, SDB (Kolumbija), dr. A. Nasvytis (PLB valdyba — Cleveland, JAV), Z. Juknevičius (Argentina). Nuotr. R. Ildiš.

"GARSAS"

Published Bi-Monthly
 LITHUANIAN ROMAN CATHOLIC ALLIANCE OF AMERICA
 910 Wiloughby Ave., Brooklyn, N. Y. 11221 • Tel. GLENMORE 5-7281
 Second Class Postage Paid at Brooklyn, N. Y., Post Office
 Editor — MATEA EUJUS
 P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703
 Subscription \$2.00 per year • Advertising Rates on Application
 Raštas (straipsniai ir korespondencijos) redakcija talso savo nuostatais
 Nepaauđintus raštus grąđina tik paties autoriams prašant

Karo belaisviams grįžtant

Nors taikos sutarčių įgyvendinimas vyksta su įvairiais nesklaidumais ir net ginklių žvaginimais, vis dėlto jau žymi dalis karo belaisvių iš šiaurinio Vietnamo sugrįžo namo. Spauda daug rašė apie grįžtančius, dėjo jų nuotraukas; ypatingai televizija puikiai pavaizdavo scenas, kaip grįžtančius sutinka oficialai, jų šeimos, artimieji ir simpatizuojančių minios.

Dėja, nevisi grįžo ir nevisi sugrįš. Daugelis mirė kankinių mirtimis — nuo tortūrų, bado, epideminių ligų ir kitų nežmoniškų sąlygų. Grįžusio kapitono James A. Mulligan žodžiais, belaisvių dvasių palaikė pasiaukojimas savo šaliai, tikėjimas į Dievą, susiklausymas, vieningumas.

Šunkiausia belaisvių padėtis buvo patekusių Vietcongčių nelaisvėn. Ten jie buvo laikomi refėžiuose bambos narvuose, mariniai bado, išstatyti malyrijos ir kitų ligų pavojams. Epidemines ligas ten plečia nuolatinių uodai ir įvairūs vabalai. Žodžiu sakant, ten su jais elgtasi, kaip su kokiais gyvuliais.

Pasiekus savo šalies žemę buvusių belaisvių pirmieji žodžiai: God, bless America — Dieve, laimink Ameriką.

Kas gi toliau?

Vietname ir kitur amerikiečių kariams kovojant už laisvę su raudonaisiais, mūsų šalies viduje turėjo elementų, kurie protestuodami demonstracijomis, atsakytų pareigoms šmeižimais, kaltėms stengėsi susilpninti karo pastangas, drasino prieš testį karą didinant išlaidas, žuvusių ir sužeistų skaičius. Tarp tokių kenkėjų buvo ir tebėra ne tik paprastų neišmanėlių, suklaidintų prieš propagandas, bet ir išmokslintų ir aukštas vietas pasiekusių asmenų. Jie nerengė protesto demonstracijų prieš tikruosius agresorius, mažesnių tautų ir jų laisvės smaugikus. Jie savo išdaviškiška akcija sudėmė ir nemažą skaičių jaunuolių, kurie vietoje garbingai atlikti pilietinę ir patriotinę pareigą, pametę savo šalies ginkluotų jėgų eiles, slapstėsi ir tebeslapstosi šalies viduje, kaip dezertyrai ar slapukai (draft dodgers), kiti susirado bent laikiną prieglobą Švedijoje, Kanadoje ir kitose šalyse.

Pažymėtina, kad dabar, karui sustojus, tie patys neva taikos apatšalai, nukreipia savo akciją ginti slapukų ir dezertyrų teises, reikalaujant laisvės grįžti į savo šalį, paliusuot nuo bausmių, suteikt privilegijas į algas,

penstias, kaip ir garbingai atlikusiems patriotines pareigas.

Beje, pats prezidentas Nixon š. m. sausio 31 d. savo pranešime pareiškė, kad tokiems perbėgėliams amnestija negali būti teikiama. "Amnestija — reiškia atleidimą. Mes atleidimo jiems negalime suteikti. Tie, kurie išsitaravo, jie savo kainą sumokėjo. Tie, kurie pabėgo, turi sumokėt savo kainą. Jų kaina yra kriminalinė bausmė už nepaklusnumą Jungtinių Valstybių įstatymams."

Šia proga primintina, kad visuose karuose, kuriuose šiai šaliai prisiejo dalyvauti, pradedant Nepriklausomybės iskovojimo ir baigiant Korejos ir Vietnamo karais, visuose ši šalis turėjo mažiau ar daugiau dezertyrų ir slapukų, bet nei po vieno karo pilnos amnestijos nesulaukdavo.

Jei dabar JAV vyriausybė tokius dezertyrus ir slapukus išteisintų, tas parodytų, kad jie buvo teisūs, o vyriausybė neteisi. Patenkinus tokius reikalavimus būtų įteisti ir pažeminti milijonai kariškių, kurie savo prievoles atliko ištikimai ir garbingai. Jų išteisinimas ateietyje tik padrasintų kitus neklausyt ir nesilaikyt šalies įstatymų.

Tuščios Komunistų pastangos

Literatūros prižiūrėtojai Lietuvoje stengiasi išsprauti istorijon suklastotą poeto V. Mykolaičio-Putino portretą, vaizduodami jį kaip "ideologiniai apsisprendusį" sovietinio komunizmo gerbėją. Todėl juos ypač erzina išeivių pastangos atskleisti tėvynėje užšuotuosius, "nesovietinius" poeto dvasinio veido bruožus. Apie tai rašo Kostas Korsakas ("Literatūra ir Menas", 1973.I.20): "Vos mirus V. Mykolaičiui-Putiniui, užsienio emigracijoje lietuvių spaudoje ėmė kartkartėmis rodytis publikacijų, siekiančių kvestionuoti rašytojo idėjinį apsisprendimo nuoširdumą bei autentiškumą. Pasirodė net atvirų falsifikatų priskiriamų jo plunksnai. Visi, kas gerbia Vinco Mykolaičio-Putino šviesųjį atminimą, su panieka turi atmesti šias nepagrįstas pastangas sumenkinti jo asmenybės taurumą". (Elta)

Hamilton, Bermuda. — Kovo 10-tos naktį teroristai nužudė Bermudos gubernatorių Sir Richard Sharples, 55 m., ir jo padėjėją kapitoną Hugh Sayers, 25 m.

Broliai, sesės Lietuviai

Gavėnios laikas yra susitelkimo laikas. Ta proga mes susimąstome giliau ne tik apie savo dvasinį gyvenimą, bet ir apie mūsų tautos likimą. Mūsų brolių tėvynėje ir Rusijos gilumos tremtyje dvasinės kančios pasiekė tokio laipsnio, kad jie, nepaisydami jokių pavojų, savo žyglais už tikėjimo ir tautos laisvę, sujauđino pasaulį. Jie yra kartu ir patrijotizmo ir tikėjimo kalfiniai. Pavergėjas stengiasi brutaliais būdais mūsų brolius surusinti, numoralinti, padaryti ateistais. Todėl mes, esantieji laisvame pasaulyje, turime teikti savo kenčiantiems tautiečiams visokeriopą paramą.

Visų pirma, mes remiame juos per Lietuvos Katalikų Religinę Šalpą materialiu būdu. Tegul ši parama bus tęsiama ir toliau. Ji bus tiek vaisinga, kiek jūs patys prisidėsite. Be to, per laisvo pasaulio radio bangas turime ir toliau tęsti religinę doktriną ir informaciją Lietuvai apie laisvo pasaulio religinį gyvenimą, o laisvajį pasaulį informuoti apie tikinčiųjų likimą Lietuvoje. Šioje visokeriojoje informacijoje dalyvauja pagal išgales ir L. K. Religinė Šalpa. Toliau, mes visi privalome melstis už mūsų pavergtųjų brolių religinę ir tautinę laisvę. Ir malda ir medžiaginė paramai yra geras visokis laikas, bet į tai ypatingu būdu kviečiame Gavėnios metu.

Pagaliau, yra labai svarbus reikalas susirūpinti lietuvių jaunimo pašaukimais į kunigus ir vienuolius. Noroms nenoroms kyla klausimas, kas užims dabar dirbančiųjų lietuvių kunigų ir vienuolių vietas lietuvių tarpe? Kam atiteks Amerikoje, Argentinoje, Brazilijoje, Kanadoje ir kitur kunigų ir vienuolių sukurti ir išvystyti monumentalūs darbai, jeigu dabartinis jaunimas nesusirūpins jų perimti į savo rankas?

Lietuvoje dvasinių pašaukimų nestinga. Tačiau ten komunistų vyriausybės nustatytas ribotas skaičius kandidatų į kunigus trukdo turėti reikiamą kunigų skaičių. Praeitais 1972 metais Lietuvoje mirė 16 kunigų, o naujų pašventintų tebuvo vos šeši. Kas papildys mirstančius, invalidus? Jau ne pirmą kartą klausiamo jaunimą ir visus Lietuvos, ką mes duotume iš laisvo pasaulio Lietuvai bei kitiems kaimyniniams kraštams, jeigu šiandien ten grįžtų tikėjimo laisvė? Ar apie tai galvojame ir ar ruošiamės? Šiuo tikslu tuoj po karo buvo įsteigta Romoje Švento Kazimiero Kolegija, kuri savo laiku davė nemažą skaičių kunigų. Tačiau pastaruojų metu į ją atvyksta permažai dabar augančių lietuvių jaunuolių. O kunigų reikalas yra ne mažesnis dabar, kaip buvo anksčiau.

Brangūs lietuviai, mes kviečiame jus visus, ypač šiuo Gavėnios metu, dažnai apie šiuos keliamus klausimus pagalvoti, į juos įsisąmoninti, daugiau tarpusavyje tomis temomis kalbėti ir padaryti atitinkamas išvadas.

Mes kviečiame jus visus, kaip vienos šeimos vaikus, tiek pa-

vieniai, tiek bendrai melstis, dirbti ir aukotis už Lietuvos tautos laisvę, jos kilnumą ir krikščioniškumą.

Mūsų meilė ir ištikimybė Dievui ir savo tautai tegul dega visų širdyse.

Vysk. Vincentas Briggs
 Vysk. Antanas Deksnys

L. ŠIMUTIS GAVO VISUOMENININKO PREMIJĄ

"Draugo" pranešimu, Pasaulio Lietuvos Katalikų Bendrijos

įsteigtą 1972 metų Lietuvos Visuomenininko premiją laimėjo žymus veikėjas visuomenininkas Leonardas Šimutis.

Premijos iniciatorius ir mecenatas (skiriamas po \$500 metinėms premijoms), yra žinomas laikraštlininkas, reaktorius kun. dr. Juozas Prunskis.

Premijos gavimui tvarką nustato taisyklių paragrafas Nr. 2: "Premija skiriama asmeniui, kuris savo visuomeniniu veikimu daugiausia pasitarnavo lietuvių bėsi ir krikščioniškosios kultūros idealų skiepitimui ir plėtimui lietuviuose, artimiausieji siekiant visuomeninę organizacinę veiklos plotmę".

Jury komisija, kuri vienbalsiai nutarė premiją paskirti L. Šimutiui, sudarė: prof. dr. J. Meškauskas — pirmin., A. Skrupskelienė — sekr., redak. Ignas Sakalas, kun. J. Stankevičius ir prof. B. Vitkus.

Be kitų postų, L. Šimutis 8 metus yra buvęs "Garso" redaktorium, 38 metus Kat. Susivienijimo prezidentu ir už nuopelnus organizacijai 1972 m. 65-tame seime Chicagoje pakeltas Susiv. garbės nariu.

Religija neduoda raudoniesiems ramybės

Maskvos "Pravdos" vedamasis straipsnis, "Ateistinis auklėjimas", aiškiai taikomas pastarųjų metų įvykiams Lietuvoje. Jame rašoma:

"Šiuo metu svarbu išskirti višumon ryšį tarp religijos ir nacionalizmo liekanų. Gerai žinoma, kad daugelyje atvejų bažnyčios ir sektos siekė būti tautinių vertybių saugotojomis. Mes dar pastebime mėginimų pristaityti religiją kaip integralią tautinio gyvenimo dalį. Religijinių švenčių nepaisymas esąs nukrypimas nuo "mūsų tėvų testamentą". Tokius mėginimus remia ir išpučia buržuazinė propaganda už SSSR-os ribų, siekdama atgaivinti religinius ir nacionalinius prietarus. Mes turime nukreipti mūsų ideologinės karienos visas jėgas kovai su buržuaziniiais ideologais, mėginančiais iškreipti SSSR-os tautų dvasinės kultūros turėjimo vyksmą ir vaizduojantiems religiją kaip esminę jų visuomeninio ir kultūrinio gyvenimo raišdos dalį. Šis klausimas tampa ypač reikšmingu mums ruošiantis minėti Sovietų Sąjungos susikūrimo penkiasdešimtmetį". (Elta)

G. MEANY SMERKIA VAIDMAINISKUMĄ

"Darbininkija atmeta dviųpūmą pagrindinių demokratinių teisių atžvilgiu" — šia antrašte "AFL-CIO News" savaitraštyje (1973.I.20) išspausdintas JAV organizuotosios darbininkijos prezidento George Meany vedamasis. Atmesdamas amerikines vadinamos naujosios kairės veidmainiškumą, Meany rašo: "Kas liečia Maskvos dabartinę politiką, mums sakoma, kad mes turime 'priimti tikrovės politiką'. Tai reiškia Berlyno Sieną, minų laukus išilgai sienų, sovietų žydų išpirkimą; tai reiškia sutikti, kad, sakysime, Lietuvos katalikų persekiojimas yra sovietų vidaus reikalas. Mūsų požiūris į visa tai kitoks. Mes nenorime sukelti karų, bet mes... pabrėšime skirtumą tarp demokratijos ir diktatūros". (Elta)

MOTINAI

Taip norėčiau šiandien su tavim pabarti,
 Ten, pas gimtą gryčią, prie baltų beržų...
 Tau papuoščiau galvą aš melsvom žibutėm,
 — Suptųsi drugeliai ant margų žiedų...

Vel mane, kaip mažą, prie krūtinės glaustum,
 Klausinėtum tyliai, ar nepavargau —
 Vel žydėtų sodai, celei grįžtų paukščiai,
 Vel girdėčiau balną iš paties dangaus.

Pamenu, kaip saulei leidžiantis, prie vartų
 Tu mane sutikus pabarei švelniai —
 Ak, nepažinau dar tuokart tavo vargo,
 Ak, dar nežinojau, kur kančių keltai...

Motin, šiandien palmių soduose paklydau,
 O, ateik, parveski į gimtus namus!
 Čia nėra berželių, nei medinių kryžių,
 Be tavęs čia nyku, baisiai neramu...

Taip norėčiau šiandien su tavim pabarti,
 Ten, pas gimtą gryčią, prie baltų beržų...
 Tau papuoščiau galvą aš melsvom žibutėm,
 — Suptųsi drugeliai ant margų žiedų...

Kun. J. Prunskio nuopelnai lietuviškai spaudai

Kun. dr. Juozas Prunskis

Kun. dr. Prunskis, vienas iš populiariausių lietuvių laikraštinkų, sulaukęs pensininko amžiaus, pasitraukė iš dienraščio "Draugo" redaktorius pareigų. Šiuo dienraščio redaktorium jis išbuvo 25 metus. Beje, tolesnius ryšius palaikys bendradarbiaudamas.

Kun. Prunskio, kaip laikraštinko, nueitas kelias jau labai ilgias ir platus, bet toli gražu ne-

užbaigtas. Jis keturis metus yra buvęs (prieš antrąjį pasaulinį karą) Lietuvoje ėjusi populiaraus dienraščio "XX Amžiaus" redaktorius; penkis metus redagavo anglų kalba žurnalą "The Marian", dabar jis yra mėnesinio laikraščio "Laivas" redaktorius.

Nuolat dirbdamas periodinėje spaudoje, jis suranda laiko rašyti knygas ir brošiūras, kurių jau yra išleista apie pora tuzinų. Jo raštai pasižymi aktualiom temom, lengvu patraukliu stiliumi. Jo reportažai gyvi, dalykiški.

Lietuvoje jis buvo Katalikų Veikimo Centro Informacijos Biuro vedėjas, JAV-tybėse — ALRKatalikų Federacijos Spaudos Biuro direktorius.

"Pensininkas" kun. dr. J. Prunskis gimė 1907 m. gruodžio 22 Žvilbūčių kaime, Daugailių valsčiuje, Utenos apskrity. Mokėsi Utenos progimnazijoje; 1925 m. baigė Rokiskio gimnaziją; 1932 m. baigė Vytauto Didžiojo universitetė teologijos-filosofijos mokslus. Kunigū išvestas 1932 m. į JAV atvyko 1940 m. 1945 m. gavo Washingtono Katalikų Universiteto bažnytinių teisių dr. laipsnį.

Mielam pensininkui linkime geros sveikatos toliau sėkmingai dirbti mūsų spaudos, visuomenės ir tautos naudai!

MIRĖ KUN. J. BRUŽIKAS, S.J.

Sao Paulo, Brazilija. — S. m. kovo 13 sunkiai sužeistas traukinio nelaimėje, ligoninėje mirė lietuviams gerai žinomas misionierius jėzuitas kun. Jonas Bružikas, 76 metų amžiaus.

Palaidotas kovo 14. Iškilmingos pamaldos už jo vėlę įvyko Šv. Jono bažnyčioje.

Velionis buvo gimęs 1897 m. gegužės mėn. 20, Tvardiškių kaime, Garliavos valsčiuje, Kauno apskrity. Mokėsi Veiverių mokytojų seminarijoje, Žitomiro kunigų seminarijoje; 1922 m. baigė Žemaičių kunigų seminariją ir gegužės 17 d. išvestas kunigu. 1923 m. įstojo Jėzuitų vienuolijon, noviciatą atlikdamas Olandijoje.

Pirmosios bolševikų okupacijos laiku Lietuvoje buvo suimtas ir įkalintas.

Misijas yra vedęs liet. tremtiniams Vokietijoje, JAV-bių ir Pietų Amerikos liet. parapijose. Pasižymėjo gerai žinomas misionierius jėzuitas kun. Jonas Bružikas, 76 metų amžiaus.

Palaidotas kovo 14. Iškilmingos pamaldos už jo vėlę įvyko Šv. Jono bažnyčioje.

Velionis buvo gimęs 1897 m. gegužės mėn. 20, Tvardiškių kaime, Garliavos valsčiuje, Kauno apskrity. Mokėsi Veiverių mokytojų seminarijoje, Žitomiro kunigų seminarijoje; 1922 m. baigė Žemaičių kunigų seminariją ir gegužės 17 d. išvestas kunigu. 1923 m. įstojo Jėzuitų vienuolijon, noviciatą atlikdamas Olandijoje.

Pirmosios bolševikų okupacijos laiku Lietuvoje buvo suimtas ir įkalintas.

NUOŠIRDĖ PADĖKA

— Vladas Skirmuntas, LRKSA 22 kp. sekretorius, Kenosha, Wisc., atsiliepdamas į mūsų prašymą, prisuntė "Garso" administracijai Liet. R. K. Susivienijimo Istorijos knygą.

Tą patį padarė ir Susiv. izdinininkė Leokadija Donarovich.

Kaip "Garso" buvo rašyta, 1972 metų birželio mėn. didysis potvynis centro patalpose visas Susiv. Istorijos knygas sunaikino.

Už prisūstas knygas nuoširdžiai dėkojame.

Tel Aviv. — Vasario 21 Izraelio lektuvų apšaudytas Libijos lektuvas nukrito Sinai dykumoje. Žuvo virš šimto žmonių. Įvykis gerokai sujauđino ambų pasaulį.

AR JŪS ŽINOTE, kad Lietuvos Katalikų Susivienijimo nariai turi pirmenybę prašant morgočių paskolų.

PAGERBĖ TAUTOS FONDO PIRM. PREL. JONĄ BALKŪNĄ

Prel. protonotaro Jono Balkūno, Tautos Fondo pirmininko, pagerbimas jo 70 metų amžiaus sukakties proga. Pagerbimo posėdyje-vakarienėje dalyvavo Vliko ir Tautos Fondo valdybos nariai. Drauge buvo pagerbtas ir Petras Minkūnas, TF vicepirmininkas, daug metų tvarkęs ir televizijos Fondo finansus.

Ši kairės sėdi: J. Valaitis, J. Audėnas (abu Vliko vicepirmininkai); prel. PROT. J. Balkūnas; dr. K. Valionas, Vliko pirmininkas, P. Minkūnas, TF vicepirmininkas, A. Vakselis, Vliko vicepirmininkas, ir Pažemėnas, TF sekretorius.

Stovi: V. Radzivanas, Vliko

Tarybos narys; St. Dzikas, Vliko sekretorius; A. Razgaitis, Vliko valdybos narys jaunimo reikalams; A. Reventas, J. Žitrys ir J. Vilgalys — TF nariai.

Minėjimas įvyko 1973 m. sausio 28 d. Kultūros Židinio patalpose, Brooklyne. (Nuotr. L. Tamošaitis)

KUNIGAS ANTANAS KAUPAS IŽYMUS VISUOMENININKAS IR LITERATAS

Devyliolikto amžiaus pabaigoje iš Rusijos carų pavergtos ir visai žiauriai persekiojamos Lietuvos bėgo daugybė jaunimo į laisvąją Ameriką, laisvės ir geresnio gyvenimo ieškodami.

**KUNIGAS
ANTANAS KAUPAS**

Antanas Kaupas, 22 metų jaunuolis, 1892 m. rugpjūčio 26, būsimasis Katalikų Susivienijimo prezidentas, atvyko iš pavergtos tėvynės Chicago. 1893 m. pradžioje jis įstojo į Detroito lenkų dvasinę seminariją.

Kunigu buvo įšventintas 1896 m. Kun. A. Kaupas buvo tikrai gabios plunksnos kūrėjas, beletristas, rašytojas. Pasivymėję lengva plunksna ne tik publicistikoje, bet ir grožinėje kūryboje. Jam nestokojo humoro. Rašė taip pat fejetonus. Bendradarbiavo "Vienybėje Lietuvosniški" (1893, 1896, 1900), "Žemaitėjų ir Lietuvos Apžvalgoje" (1893-94), "Lietuvoje" (1894, 1901), "Garsė Amerikos Lietuvių" (1896-98), "Ryte" (1896), "Tėvynėje" (1897-98, 1900-01), "Dirvoje" (nuo 1901 m.), A. Miluko "Žvaigždėje" (nuo 1901), "Draugijoje" (nuo 1907), "Vilniaus Žiniuose", "Viltėje" ir kt. laikraščiuose.

Kun. A. Milukui išvykus Šveicarijon, nuo 1901 m., kartu su kun. M. Sedvydžiu ir kun. J. Kuru, leido ir redagavo "Dirva"; nuo 1904 m. padengdavo net didesnę pusę išlaidų ar nuostolių. 1909 m. iki 1913 m. redagavo savaitraštį "Draugą". Mėgdavo pasirašyti slapyvardžiais, būtent: Antanukas, A-as, A.K., K.A.K., An-Ka, A. K-as, S., Amerikos Kunigas, Patrimpas, Karvojus, Selimas ir kitokiais slapyvardžiais. Be lengvesnio turinio straipsnių, parašydavo nemažai straipsnių moksliniais klausimais. Davė studijų sociologiniams, technikos, eugenikos, religijos ir kt. klausimais. Jo parašytos knygos: Socializmo silpnos pusės (1904 m.); Pergventos valandos (1906 m.); Kar-

Apytikriai, kun. A. Milukas išleido jo parašytų ar išverstų kūrinių bene 15 knygų. Abu kunigai buvo stambaus masto katalikiškos visuomenės veikėjai. Abu 1896 m. įšventinti kunigais.

Dar 1894 m. klierikai Antanas Milukas, Antanas Kaupas, kunigai P. Abromaitis ir J. Žilinskas susirūpino, kad ir lietuviai dalyvautų tarptautinėje, pasaulinėje parodoje Paryžiuje 1900 m. Visi keturi sudarė pradinį komitetą. Tą komitetą jie įmąstė pavadinti: "Lauryno Ivininko Draugija". Jie pradėdė sekmingą (čia minimo tikslo) — Paryžiaus parodos propagandą. Vėliau pradėdė pinigų rinkimo talka. Jų sumanios propagandos dėka, pavyko surinkti lėšų ir Lietuva (Amerikos lietuvių aukomis) 1900 m. dalyvavo pasaulinėje parodoje Paryžiuje. Jų aukos ir pasišventimas neužmirštinas. Tai buvo pirmas atsitikimas lietuvių tautos kultūros istorijoje, kad pavergtas kraštas, kaip laisva valstybė, dalyvavo tarptautinėje parodoje Paryžiuje. Spaudos duomenimis, toks "nelegalus" Lietuvos dalyvavimas Paryžiaus parodoje pridarė daug nemalonumų Prancūzijos vyriausybei. Aišku, nemažiau nemalonu buvo ir carinei Rusijos vyriausybei, kuri pareiškusi Prancūzijai (draugiškai valstybei) diplomatinį protestą. Po to, sekė atsiprašymas ir t.t.

Kun. Antanas Kaupas buvo iškilęs iki Kat. Susivienijimo prezidento pareigų, tuo tarpu kun. Antanas Milukas buvo iškilęs iki Susivienijimo dvasios vado pareigų.

Gabusis literatas, publicistas, visuomenininkas kun. A. Kaupas mirė tesulaukęs tik 43-jų metų amžiaus — mirė 1913 m. spalio mėnesį Chicagoje.

Vyt. Tylonis

"LIETUVA TEBĖRA GYVA"

J. Kajecko, Lietuvos atstovo, žodis pasakytas 1973.II.11 d. surengtame Lietuvių-Amerikiečių Draugijos Vasario 16 Dienos minėjime, Washingtono viešbutyje.

Siemet, kaip kiekvienais metais panašia proga, susirinkome paminėti Vasario 16 Dienos šventę.

1918 m. Vasario 16 Dieną buvo paskelbtas Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymas. Iš pagrindų pakeista lietuvių tautos likimas. Lietuvis tapo savo namų šeimininku. Lietuvių kalba tapo Lietuvos kalba.

Mes su gilia pagarba minime lietuvių aukas ir pasišventimą.

Sovietų Sąjungos 1940 metų okupacija pakirto Lietuvos suvereninių teisių vykdymą. Sekė deportacijos. Jų aukų skaičius nesiliauja didėjęs.

Praeiti metai buvo gausūs laisvės siekimu, pvz. Romo Kalantos susideginimas, Kauno demonstracijų aukos ir peticijos, siekiančios religinės laisvės, prasiveržė į viešumą. Tokie įvykiai atkreipė viso pasaulio dėmesį. Tai pabrėžė ir man Valstybės Sekretorius savo sveikiniame 1973.II.2d., sakydamas, kad: "...Mes ypačiai žinome lietuvių tautos norą turėti valstybinę nepriklausomybę gyvenimą savo tėvynėje."

Lietuva šiandieną yra tarptautinio pobūdžio pavojų išvakarėse. Viduje aukų skaičius nesiliauja didėjęs.

Tarptautinių įvykių raida šiandieną lemia ne be dvi, bet penketas galybių. Sovietų Sąjunga deda pastangų patikrinti esamą status quo Europoje. Posėdžiai Helsinkyje — to proceso padarinys. Lietuvoje rusinimo tendencijos didėja. Jos pastebimos ne tik vietos gyventojų, bet ir Lietuvos lankančių asmenų. Lietuvių tauta išstaryta nuolatiniams pavojams ir bandymams.

Sovietų Sąjunga sulaužė iškilmingus pasižadėjimus gerbti Lietuvos nepriklausomybę ir jos teritorijos neliečiamybę. Ji pavergė Lietuvą. Pasigalėjimo jį jokio neparodė. Pagrindinės žmogaus teisės ir laisvės sutremiamos.

Bet Lietuva tebėra gyva. Ji de jure tebeegzistuoja. Daugelis Vakarų valstybių, su JAV imtinai — nepripažįsta Lietuvai užkarto okupacijos jungo. Tai į prasminia mūsų Vasario 16 Dienos minėjimą ir mus sustiprina. Be atvangos veikti, kad Lietuva nepriklausomybę atgautų.

Kovodami dėl šviesesnės Lietuvos ateities — mes su dėkingumu branginame ir įvertiname JAV vyriausybės gubernatorių, Kongreso narių bei gyventojų palankią Lietuvai laikyseną.

Ypač su dėkingumu mes prisimename JAV Prezidento Richardo Nixono žodžius, kuriuos jis pasakė 1973.I.20 d. inauguracijos proga. Jie skamba sekančiai:

"Mes stipriai rėsimės principą, kad joks kraštas neturi teisės jėga primesti savo valios, ar savo valdžios kitam".

Tad, apsisvarę kanybėje, tikėjime, kad vieningai ir ryžtingai veikiant išaus išsilgta diena, kada Lietuva vėl laisva bus.

Vasario 16 Dienos minėjimas tebūnie mums to tikėjimo didin-gu sustiprinimu.

Vasario 21 Lucerne, Šveicarijoje, mirė vengrų kilmės žymus amulkininkas Joseph Szigetis, 80 metų amžiaus.

"Vytiš" jau paskelbė, kad 60-tasis metinis Lietuvos Vyčių seimas įvyks rugpjūčio 16-19 Brockton, Mass., kur gyvuos pirmoji Vyčių kuopė įsteigta organizacijos kūrėjų vete-manų klieriko Prano Virmauskaio ir Mykolo Norškano.

Vasario 16-toji Washingtono

Kitoms lietuvių kolonijoms iškilmingai švenčiant Vasario 16, mes, gyvenantys JAV sostinėje, negalime atsilikti.

Ir siemet Tautos šventę minėjome sekmadienį, vasario 11 d. St. Matthew's katedroj, kaip ir kitais metais, įvyko iškilmingos pamaldos. Auką prie altoriaus nešė žinomas rašytojas Antanas Vaičiulaitis ir jo dukrelė pasirūdžiusi tautiniuose rūbuose. Mišų pabaigoje buvo sugiedotas nacionalinis Lietuvos himnas, dvasiškiams būnant prie altoriaus iki užbaigos. Altorių puošė Lietuvos trispalvė ir Amerikos žvaigždėtoji vėliava.

Pusryčiai buvo Washington viešbuty. Garbės kalbėtoju buvo kongresmanas iš Maryland valstybės Hon. Gilbert Gude. Lietuvos atstovas Juozas Kajeckas kalbėjo lietuviškai. Programą gyvai pravėdė Miss Barbara Darlys. Rezoliuciją perskaitė J. Zemaitis. Bendrai, minėjimas praėjo įspūdingai.

Vasario 16-tą Lietuvos Legacijos rūmuose buvo tradicinis priėmimas. Valgomojo kambario siena puošė Nepriklausomybės Akto signatarų atvaizdai. Ponia Kajeckienė gražiai visus priėmė. Visi jautėms tartum būtam Lietuvos teritorijoje.

Washingtono lietuvių žinutės

Prezidento inauguracijos iškilmėse lietuvių turėjo puikią reprezentaciją. Dalyvavo parade ir kituose rengimuose. Girdėjom daug gražių komplimentų lietuvių adresu, ypatingai dėl gražių parėdų.

Vietos lietuviams sunkiai pergyveno buvusio prezidento Lyndon B. Johnson laidotuvių ceremonijas.

Dabar mes pasiruošiam metiniam vyšnių žydėjimo festivalui.

Kovo 24 Maryland universitete įvyko Lietuvių Moterų klubo surengtas koncertas ir paskaita.

Lietuvių šeštadieninė mokykla puikiai veikia, pasidėkojant geriems instruktoriams, kurie stengiasi palaikyti lietuvių kalbą ir kultūrą.

Louise Eurkoo, r. slaugė

Po 50 metų tarnybos

žinoma lietuvių veikėja, registruota slaugė, ilgametė LRK-SA 4/36 kp. sekretorė, Louise Eurkoo, išstamavusi 50 metų savo profesijoj, iš aktyvios tarnybos pasitraukė. Veteranei veikėjai linkime ir toliau neuilstamai dirbantis lietuvių tarpe.

Rap.

NAUJI LEIDINIAI

(Prisijusti paminėti)

"Vytiš", oficialus Lietuvos Vyčių organas, 1973 m. sausio mėn. Nr. 1, vasario mėn. Nr. 2, kovo mėn. Nr. 3. Vyriausia redaktorė Loretta J. Stukas, 1467 Force Drive, Mountainside, N. J. 07092. "Vytiš" duoda patriotinių raštų lietuvių ir anglų kalbomis.

"Šv. Pranciškaus Varpelis", mėnesinis religinio patriotinio turinio laikraštis. Leidžia Tėvai Pranciškoniai, Kennebunkport, Maine. Redaguoja kun. V. Gidžiūnas, OFM. 1973 sausio mėn. Nr. 1, vasario mėn. Nr. 2, kovo mėn. Nr. 3.

"Lietuvių Dienos", 4364 Sunset Blvd., Hollywood, Calif. 90029. 1973 m. sausio mėn. Nr. 1, vasario mėn. Nr. 2 ir kovo mėn. Nr. 3.

"Lietuvių Jaunimas", Nr. 8-9. Pasaulio lietuvių jaunimo informacijos laikraštukas. Leidžia Lietuvių Jaunimo Informacijos Centras, P. O. Box 8992, Boston, Mass. 02114. Redaktoriai Gintaris Karosui talkininkauja bendradarbių kolektyvas. Duoda apščiail žinių apie įvairių šalių lietuvių moksleivių ir studentų sąjūdžius ir veiklą.

Eglutė, laikraštėlis vaikams. 1973 m. vasario ir kovo mėnesių numeriai. Administruoja ir spausdina Nekaltai Pradėtosios Marijos Seserys — Immaculate Conception Convent, Putnam, Conn. 06260.

Mielas Tautietei, drauski LRK Susivienijime

LRKS yra tvirta, saugi lietuvių fraternalinė apdraudimo organizacija. Turtas siekia 3 milijonus dolerių.

Turi modernikus apdraudimo planus pilnamečiams ir jaunamečiams:

- 20 metų mokėjimo — 20 Year Payment Life
- 20 metų taupymo — 20 Year Endowment
- Taupymo iki 65 metų — Endowment at Age 65
- Mokėjimo iki 65 metų — Life Paid Up at 65 (tik pilnamečiams).
- Specialūs taupymo planai iki 65 metų jaunimui Juvenile Endowment at 65

Susivienijimas turi ir priedinius draudimus už mažus mokėstius. Aplikantai nuo 16 iki 40 metų, nuo \$500.00 iki \$2000.00 apdraudai priimami be medikalinės egzaminacijos — sveikatos patikrinimo.

Susidomėję apsidraudimu Lietuvių B. K. Susivienijime, kreipkitės į jūsų kolonijoj gyvuojančios kuopos sekretorių, arba į Susivienijimo centrą išpildant žemiau paduotą kuponą.

LITHUANIAN R. C. ALLIANCE

P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.)
Wilkes-Barre, Pa. 18703

Esu susidomėjęs apsidraudimu Liet. R.K. Susivienijime

Vardas, pavardė

Adresas

(Zip Code)

Jeigu norėtum priklausyti jūsų kolonijoj gyvuojančion Susivienijimo kuopon, centras pasiųs jį kuponą kuopos sekretoriui, kurs amesniai atliks suteiktus paaiškinimus, patarimus ir atliks reikalingus formulumus. Malonėkite atsakyti: _____ (taip arba ne).

Jeigu panorėsit įrašyti centrinėn kuopon, tada ir narystės mokesčius siųsit tiesiog į centrą. Malonėkit atsakyti: _____ (taip, arba ne).

A.L. TARYBOS INFORMACIJA

Vasario 16 JAV SENATE

Dr. Kazys Bobelis ALT pirmininkas ir dr. Jonas Genys, ALT atstovas Washingtono, vasario 15 d. dalyvavo Vasario 16-tos minėjime senate, kur senatorius Charles Percys, senatorius Adlai Stevenson ir kiti padarė pareiškimus.

Senatorius Percy ypač padarė labai stiprų pareiškimą, kuriame iškelė Lietuvos nepriklausomybės žmonių laisvės troškimą. Jis paminėjo Simą Kudirką, 17,000 katalikų peticiją, Romo Kalantos susideginimą ir žmonių tautinę laisvės troškimo frustraciją.

Senatorius Percy pasakė, kad "yra mūsų pareiga aiškiai pasisakyti už Lietuvį Tautą ir užtikrinti, kad kontaktas bus palaikytas su Lietuva ir kitomis tautomis, kurių sienos yra laikomos uždarytos prieš laisvąjį pasaulį.

Aš remiu Voice of America pastangas pastiekti lietuviams su informacija apie lietuviams svarbius įvykius.

Dabar kaip politinis ir karštas įtempimas sumažėjo Europoje, atėjo laikas žengti pirmyn ir panaikinti kliūtis prieš laisvę žmonių, informacijų ir idėjų judėjimą.

Cia yra viena iš svarbiausių Europos Saugumo Konferencijos uždavinių. Ypatingai mes turime labai saugoti, kad ateityje Pabaltijos Valstybių žmonių laisvė ir gerovė būtų apsaugota ir nebūtų nepaisoma arba perduota. Šeimos Čikagoje, Muenchene ir Napoly taip pat yra paliestos šiomis problemomis; kaip ir šeimos Varšuvoje, Vilniuje ir Kieve."

Dr. Bobelis ir dr. Genys po minėjimo buvo asmeniškai priimti senatoriaus Percy ofise ir ten turėjo pasikalbėjimą Europos Saugumo Konferencijos reikalais.

Atstovų Ramuose

Vasario 16-tos minėjimas Atstovų Rūmuose įvyko vasario 20 d., kongresmano Daniel J. Flood globoje.

Delegaciją į minėjimą sudarė kun. Adolfas Stašys ir dr. Kazys Sidlauskas, ALT vicepirmininkai, dr. Jonas Genys, ALT atstovas Washingtono, ir Juratė Micūnaitė.

Kongresmanas Flood šilta priėmė delegaciją ir pristatė juos kongresmanui Carl Alberts, kuris yra speaker of the House. Kun. Adolfas Stašys 12:00 val. Atstovų Rūmuose sukalbėjo in-

vokaciją. Prie delegacijos vėliau prisidėjo dr. Stasys Bačkis ir Gražina Krivickienė.

Kongresmanas Flood ir eilė kitų padarė pareiškimus, iškeliant Lietuvos dabartinę padėtį.

Prieš išvykstant iš Washingtono, kun. Stašys ir dr. Sidlauskas turėjo progos aplankyti Lietuvos Pastutinybę ir pasikalbėti su ministru Kajecku.

—Loretto Iginonė, Chicagoje, kurią prižiūri lietuvių seselės Kazimierienės, Vasario 16-tos proga joms suruošė lietuviškus pietus. Iginonės administracija pasikalbėjo su ALT reikalų vedėja ir paruošė aplinkraščių, kurių išdalino Iginonėje Aplinkraščių trumpai aprašė Lietuvos praeitį, jos patročius ir dabartinę pavergtą padėtį.

— Washington Post, vasario 20 d. straipsnyje "SOVIETS HAMSTRING DISSIDENT PUBLICATION.", aprašo vieno požeminio laikraščio veiklą, ir dabartinį jo skaitytųjų persekiojimą Maskvoje. Straipsnis mini, kad 1972 m. sausio mėnesyje ir Vilniuje prasidėjo kratos ir klausinėjimai.

Washingtonas. — Vasario 17 prezidentas Nixon naujuoju Federalinio Investigacijos Būro (FBI) viršininku nominavo buvusį velionies J. Edgar Hoover asistentą L. Patrick Gray III.

Los Angeles, Calif. — Vasario 21 žemės drebėjimas sukretė pietinės Californijos rajonus, sukeldamas nemažą gyventojų paniką. Drebėjimas tęsėsi apie minutę laiko. Sužeisti keli asmenys ir padaryta materialinių nuostolių.

Lietuvių k. vadovas "INTRODUCTION TO MODERN LITHUANIAN"

Tai didelė ir plati lietuvių anglų kalbos gramatika parausta kalbininkų Leonardo Dambriūno, Antano Klimo ir William R. Schmalstieg.

Gramatika tinka norintiems geriau išmokti lietuviškai ir angliškai. 40 pamokų su pratimais; platus žodynas. Vertinams, pasikalbėjimams ir pasiskaitymams pateikti riaktinių lietuvių rašytojų, proty ir liaudies kūrinių.

Kaina 8.00 dol.
Calline įsigyti "Carso" administracijoje, P. O. Box 32 (71-73 So. Washington St.) Wilkes-Barre, Pa. 18703.

Bonds are for making retirement easier.

U.S. Savings Bonds can help you keep a firm grip on your future. Join the Payroll Savings Plan where you work, right now. Get a start on your nest egg and make sure there'll be some glitter in your golden years.

Take stock in America.

Buy U.S. Savings Bonds

Istorinių dokumentų KNYGA

Nacinės Vokietijos ir Sovietinės Rusijos agresija prieš Lietuvą

Šiomis dienomis radakcijas, knygynus, mokslo įstaigas ir prenumeratorius pasiekė prof. Bronio Kaslo paruošta ir redaguota, o Vyriausio Lietuvos Išlaisvinimo Komiteto pastangomis ir Tautos Fondo lėšomis išleista dokumentinė knyga — USSR-Germany Aggression Against Lithuania".

Knyga turi 692 puslapius; duoda žinių apie Lietuvos praeitį, 1300-1505 laikotarpį pasiekę Lietuvos valstybės didybę, unijas su lenkais, bendros valstybės išdraskymą, carinio režimo laikotarpį, 1918-1940 nepriklausomybės laikotarpį; 250 istorinių dokumentų apie bolševikų ir nacijų begėdiškus sąmokslus ir agresiją nukreiptą prieš Lietuvą.

Lietuva po pirmojo pasaulinio

karo atgavus savo laisvę ir nepriklausomybę rūpinosi savo gyventojų gerove, stengėsi palaikyti kuogeriausius santykius su kaimyninėmis ir kitomis šalimis. Knygoje paduoti dokumentai parodo, kaip Sov. Rusija ir nacinė Vokietija sulaužė padarytas su Lietuva sutartis ir išklimingus pasizadėjimus, brutaliais būdais atėmė laisvę ir nepriklausomybę.

JAV ir kitos demokratinės šalys nepripažino ir nepripažinta prievartingo Lietuvos įjungimo Sovietų Unijon.

Knygos autorius dr. Bronis Kaslas, plačiai žinomas visuomenininkas, profesorius Wilkes kolegijoj Wilkes Barre, Pa. ir yra šios kolegijos Istorijos departamento pirmininkas. Pirmiau jis yra profesorius Kauno, Detroito ir Strasbourgo universitetuose.

Knygą galima įsigyti "Garso" administracijoje. Kaina \$15.00.

Parodykim mūsų dėkingumą

Amerikos Lietuvių Taryba plačiai išsiuntinėjo anglų kalbos laikraščiams ir televizijos ir radijo stotims spaudos informacijos laiškus sąryš su Vasario 16ta, paaiškinant jos reikšmę lietuvių gyvenime ir iškeliant dabartinę Lietuvos pavertimą padėję.

Vasario 16 d. per CBS Morning News (7:00 val. Channel 2 Čikagoje) komentatorius John Hart pranešė, kad lietuviai šiandien mini Lietuvos nepriklausomybės atstatymo 55 m. sukaktį, parodydamas Lietuvos žemėlapi. Šios žinios buvo perduotos per visą Ameriką.

Amerikos Lietuvių Taryba ragina visus lietuvius kuo daugiau rašyti padėkos laiškus už šių žinių perdavimą. Prašome rašyti: Mr. John Hart, CBS Morning News, 51 West 52nd Street, New York, New York.

Taip pat, vasario 16 d. New York Times parašė didelį įžanginį Lietuvos reikalą.

"Chicago Today" savo vedamajame vasario 16 d. pavadiname "Independence Day Lives" iškelė Nepriklausomybės Dienos reikšmę ir dabartinę padėtį Lietuvoje. "Southwest News Herald" ir "Cicero Life" vasario 16 d. laidose priminė skaitytojams, kad tą dieną lietuviai mini savo nepriklausomybės šventę. Vasario 19 d. Chicago Tribune įdėjo aprašymą apie įvykusį Nepriklausomybės Šventės minėjimą, vasario 18 d.

WBBM radijo stotis, sekmdienį, vasario 18 d. po pasikalbėjimo su ALT reikalų vedėja, davė pranešimą apie Čikagos minėjimą ir lietuvių Nepriklausomybės Šventės iškilmes Amerikoje. Taip pat, radijo WBBM vasario 16 d. iš ryto, perdavė senatoriaus Charles Percy stiprų pareiškimą padarytą Vasario 16tos minėjime senate.

Amerikos Lietuvių Taryba dar kartą ragina visus kuo dažniau ir gausiau rašyti padėkos laiškus ne tik senatoriams, kongresmanams, ir kitiems pareigūnams, bet ir spaudai, radijo ir televizijos stotims dėkojant už perduotas žinias arba padarytus pareiškimus lietuvių ir Lietuvos tautos reikalais.

Yra labai svarbu parodyti, kad mes reaguojame jų pastangas ir esame dėkingi.

Jokubas Russas, gyvenęs Providence, Rhode Island, savo palikime Amerikos Lietuvių Tarybai paskyrė \$500.00. Taryba šią sumą neseniai gavo.

Alt Informacija

NAUJA BANGLADESH VALSTYBĖ

Nauja valstybė teritorijos atžvilgiu yra mažesnė už vakarinį Pakistaną, bet didesnė gyventojų atžvilgiu.

Bangladeshą jau pripažino daugelis didelių ir mažų valstybių ir išrodo, netrukus bus priimtas į Jungtines Tautas.

Dar ima daug laiko iki šalis susilauks pilnos ramybės ir normalių gyvenimo sąlygų. Žemės ūkis ir pramonė labai nukentėję nuo karo veiksmų ir brožūdiškų skerdynių. Indija ir Sovietų Unija stipriai rėmė rytinio Pakistano atsiskyrimą nuo vakarinio bet kiek parems naują valstybę — parodys tik ateitis. JAV buvo priešingos atsiskyrimui, bet gerširdžiai amerikiečiai savo politinius nepasisekimus greit pamiršta.

Lietuvių kalba šią vasarą bus dėstoma Yale universitete, birželio 18 — rugpjūčio 10. Išsamesnes informacijas galima gauti iš Charles A. Porter, Summer Language Institute, Yale University, New Haven, Connecticut 06520. (E)

MIRĖ TEISININKAS K. JUKNYS

Chicago, Ill. Š. m. sausio 30 nuo širdies smūgio mirė teisininkas, buvęs prezidento A. Stulginskio kanceliarijos pareigūnas, Kazimieras Juknys-Juknevičius, 80 metų amžiaus, g. yv. 6553 So. Campbell Ave., Chicago.

Palaidotas vasario 3 iš Švč. Marijos Gimimo parapijos bažnyčios Lietuvių Tautinėse kapinėse. Šermentyse direktoriaus S.C. Lack įstaigoje, ir laidotuvsė dalyvavo daug žmonių — organizacijų atstovų, draugų ir pažįstamų. Atsisveikinimų kalbose išskirti velionies darbai ir nuopelnai.

Velionis buvo gimęs Likiskų kaime, Alytaus apskrityje. Mokėsi Seinuose; pirmojo pasaulinio karo laiku tarnavo rusų kariuomenėje, dalyvavo Karpatų fronto mūšiuose; po karo baigė suaugusiųjų gimnaziją Kaune ir Lietuvos universiteto teisių fakultetą. Buvo Kupiškio apylinkės teisėju, Panevėžio apygardos teismo prokuroru padėjėju, Marjampolės apygardos teisėju.

Karui pasibaigus, Lietuvai vėl patekus komunistų kontrolėn teis. Juknys atvyko į JAV. Kurį laiką pagyvenęs Clevelande, persikėlė Chicago ir čia pastoviai įsikūręs tvirtai įsitinęs į lietuvišką veiklą. Jis buvo veiklus Lietuvių Teisinių, Džokų, Istorikų draugijos ir Panevėžiečių Klube, uoliai rėmė Balfą ir kitas patriotines organizacijas, kurį laiką vertėsi nekilnojamojo turto pardavimu. Išėjęs pensijon daug laiko skyrė Lietuvos praeities studijoms ir berods, rengėsi išleisti knygomis.

Hubbard, Texas. — Kovo 10 paskelbta, kad dėl audros, nusiaubustos Hubbard ir Burnet miestelius, žuvo gyventojai, apie šimtas sužeistų; materialiai nuostoliai siekia kelis milijonus dolerių.

Raportas parodo, kad paskutinių dešimties metų laikotarpį vakarinės Europos valstybėse Sovietų šnipų skaičius padidėjo apie 50 procentų — iš 1,485 iki 2,146.

Sovietų oficialių skaičius Vakarų Europoj yra šešis kartus didesnis, negu vakariečių oficialių skaičius Maskvoje. Be to, Sov. Rusijai talkininkauja Kubos ir rytinės Europos šalių, esančių raudonųjų kontroleje, oficialiai, veikiančios vakarinės Europos šalyse.

Šie daviniai parodo Sovietų planus atėičiai.

LIETUVOS PASIUNTINYBĖŠINIOS

Vasario 16 dieną Lietuvos atstovų, J. Kajecką, pasveikino vizitinėmis kortelėmis Valstybės sekretorius, jo pavaduotojas Valstybės pasekretorius politiniams reikalams, Valstybės departamento patarėjas, JAV Protokolo šefas ir keli Valstybės sekretoriaus padėjėjai (Assistant Secretaries of State).

Raštais bei vizitinėmis kortelėmis Lietuvos atstovą pasveikino ir kelių Lietuvai draugiškų valstybių ambasadoriai.

Lietuvos atstovas visiems jį sveikinusiems atitinkamai padėkojo.

Lietuvos atstovą ir ponį O. Kajeckienę taip pat sveikino Vasario šešioliktąją atsilankiusieji į jų surengtą tą dieną priėmimą Pasiuntinybėje. Viso priėmimo buvo apie 150 žmonių.

1973 m. vasario 26 d. Congressional Record yra atspausdinta Lietuvos atstovo, J. Kajecko, kalba, pasakyta 1973.II.11 d. Washingtono viešbutyje, kada ten buvo minima Vasario 16 Diena.

"BALTIC CENTER"

Notre Dame Universitete įsisteigė lietuvių klubas, "Baltic Center". Tikslas — jungti pirmos, antros ir trečios kartos lietuvių studentus bendriems kultūriniam ir politiniams darbams, garsinti lietuvių tautos vardą ir jos problemas JAV studentų spaudoje. Planuojama kviesti paskaitininkus, papildyti biblioteką lietuviškomis knygomis ir vesti lietuvių kalbos bei istorijos kursus. Valdą sudaro: Rimas Cepulis — pirmininkas ir Bernardas Poškus — vicepir., Saulius Matas — išdinininkas, ir Linas Sidrys — korespondentas. Z.

LRKSA Direktorių Taryba ir konstitucinės komisijos

Dvasios vadas: Prel. Jonas F. Baltusevičius-Boll, 416 E. South Str., Wilkes Barre, Pa. 18702.

Prezidentas: adv. Thomas E. Mack, 11 West Union Str., Wilkes Barre, Pa. 18702.

Viceprezidentė: Alvera Blanda, 72 Chipman str., Waterbury, Conn. 06708.

Sekretorius: Pranas J. Katilius, 1059 Blair ave., Scranton, Pa. 18508.

Išdinininkė: Leokadija Donarovich, 37 Eldon Ave., Lansdowne, Pa. 19050.

Izdė Globėjai: Dr. Vladas Štmatis, 2951 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Vito A. Yucius, 52 Shady Dr., W. Pittsburgh, Pa. 15228.

Dr. Dvotėjas: Dr. Albert J. Valibus, 136 E. Bennett str., Kingston, Pa. 18704.

Direktoriai: Bronius Bobelis, 212 Elderts Lane, Woodhaven, N.Y. 11421.

Albina Poškienė, 6606 So. Washtenaw ave., Chicago, Ill. 60629.

Vytautas Paulauskas, 133 Cherry Str., Plymouth, Pa. 18651.

Egzekutyvis direktorius: Prel. J. F. Baltusevičius, P. O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

Redaktorius: Matas Zujus, P. O. Box 32 (71-73 So. Washington str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

Konstitucinės komisijos:

Labdarybės komisija:

Marijona Šrupštenė, 6733 S. Campbell ave., Chicago, Ill. 60629.

Julė Salasevičienė, 19191 Lakeshore Blvd., Cleveland, Ohio 44119.

Rosalija Kižis, 134 Church Str., Pittston, Pa. 18740.

Spaudos-Informacijos komisija:

Komp. Aleksandras J. Aleksis, The Elton, 30 West Main Str., Waterbury, Conn. 06702.

Joan Baranosky, 106 W. Brady Str., Wyoming, Pa. 18644.

Matas Zujus, 31 Dexter Str., Wilkes Barre, Pa. 18702.

Statutų komisija:

Ona Bernotaitytė, 344 Battle ave., Exeter Boro, Pa. 18643.

Pranciška Katilienė, 1059 Blair Ave., Scranton, Pa. 18508.

Agnes Comitz, 46 W. Hartford Str., Ashley, Pa. 18706.

Teismo komisija:

Ona Barkauskienė, 62 Lawlor Str., Waterbury, Conn. 06708.

Elena Karašauskienė, 13 Garrahan Ave., Lyndwood-Wilkes Barre, Pa. 18702.

Verna Radzevičiūtė, 269 Vine str., Plymouth, Pa. 18651.

Jaunimo komisija:

Mrs. Lorraine Yucius, 52 Shady Dr., W. Pittsburgh, Pa. 15228.

Danguolė Ražutytė, 3767 Aloha, Los Angeles, Calif. 90027.

Mary Donarovich, 37 Eldon Ave., Lansdowne, Pa. 19050.

LIETUVOS TIKINTIEJI ŠAUKIASI PAGALBOS

Pavertgoje Lietuvoje komunistai žiauriausiai persekioja tikėjimą ir tikinčiuosius. Daug bažnyčių atimta, o už likusias tikintieji privalo mokėti didžiausius mokesčius.

Persekiojamai Bažnyčiai Lietuvoje pagelbėti 1960 m. įsikūrė L. K. Religinė Šalpa — lietuvių kunigų korporacija. Šalpos darbai stiprinti ir plėsti 1972 m. buvo įsteigti Religinės Šalpos Rėmėjai — pasauliečių organizacija, veikianti savarankiškai, bet vieningai su pačia Religinė Šalpa.

Nariais rėmėjais gali būti visi, kurie aukoja ne mažiau 5 dol. metams, amžinieji nariai — 100, mecenatai — 1000 dol. Įrašant mirusiuosius, aukojama 25 dol.

Už visus gyvuosius ir mirusius narius rėmėjus aukojama daugybė šv. Mišių. Ypatinai daug meldžiasi už savo geradarius persekiojami tikintieji Lietuvoje.

Kviečiame visus įsijungti į Religinės Šalpos rėmėjus. Rašyti ar aukas siųsti: Religinės Šal-

pos Rėmėjų Vyriausiajai Valdybai, 6825 So. Talman Ave., Chicago, Ill. 60629. Visi aukotojai gauna kvitus ir jų aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių. Vietovėse, kur veikia Rėmėjų skyriai, aukos įteikiamos skyrių valdyboms, kurios vietoje išduoda kvitus.

Išgirkime pagalbą šauksmą persekiojamų tikinčiųjų pavertgoje Lietuvoje. Neužmirškime jų — kovojančių už Dievą ir Tėvynę. Pagelbėkime jiems išlikti tikinčiais ir išlaikyti savo bažnyčias.

L. K. Religinės Šalpos Rėmėjų Vyriausioji Valdyba

Washingtonas. — Vasario 12 mirė žymus kolumnistas David Lawrence. Savo raštuose jis dažnokai išskeldavo Lietuvos ir kitų Pabaltijo tautų padėtį.

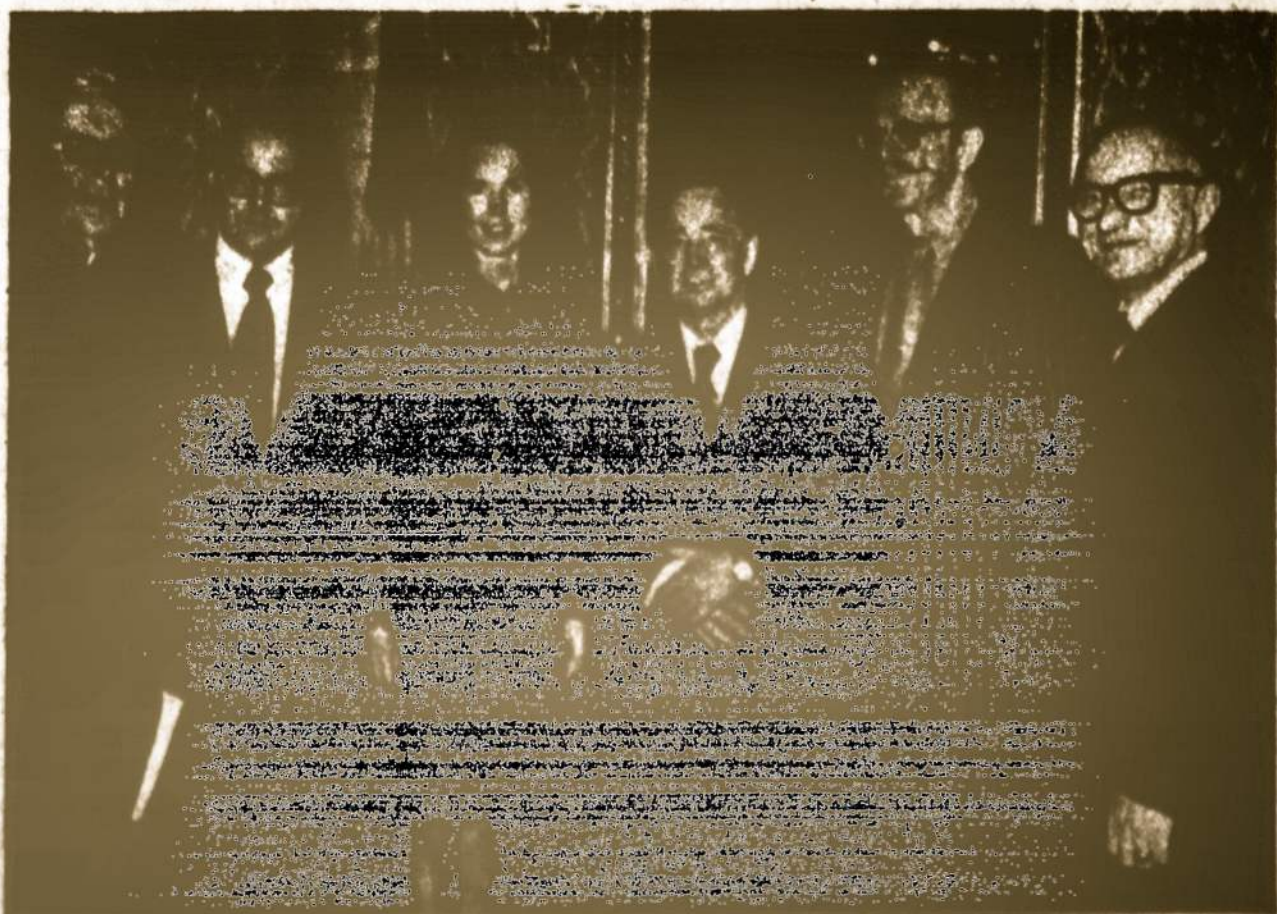
Aplie du įsimylėjimus

Paryžiuje pas rašytoją Andre Maurois apsilankęs draugas pasakoja:

— Žina, vienas 40 metų amžiaus analfabetes įsimylėjo į jauną merginą ir norėdamas ją užimponuoti emė intensyviai mokytis. Ir ką tu pasakysi — po metų pasiekė pilnutinio išsimokslinimo.

— Tai labai galimas daktas! — Atsiliepė Maurois. Bet aš pažinojau žmogų, kuris 40 metų amžiaus buvo žinomas mokslininkas ir taip įsimylėjo į vieną moterį, kad po keletos mėnesių pasidarė visiškai idiotas.

AR JŪS ŽINOTE, kad Lietuvių Katalikų Susivienijimo nariai turi pirmenybę prašant mirtiečių paskolų.

Lietuvos nepriklausomybės šventės progą Amerikos Lietuvių Tarybos delegacija vasario 26 buvo priimta Speaker of the House Carl Alberts. Iš k. k. k. Adolfas Stašys — Altos vicepirmininkas, sukaltbėjas invokaciją minėjimo pradžioje, dr. Jonas Genys — Altos atstovas Washingtono, Jazė Miclėnaitė, kongresm. Carl Alberts, Vasario 16-tos globėjai kongresm. Daniel J. Flood ir dr. Kazys Sidauskas — Altos vicepirmininkas. Nuotr. Dev O'Neil

GARSAS • LITHUANIAN U.S. ALLIANCE OF AMERICANS

English Section

Edited by P. P. CINIKAS, M.I.C.

Century old traditions are found in . . .

LITHUANIAN COSTUMES

LORETTA STUKAS

Over the centuries, national costumes have been held in highest regard in many countries, particularly those of Europe. In Lithuania, the national costume has been worn at state occasions, folk festivals, weddings, and on national holidays for centuries. Even today, when Lithuania is occupied by Soviet Russia, Lithuania's ladies consider the national costume one means of maintaining their national identity.

The costume is also popular outside Lithuania. Lithuanian choirs and dance groups in all parts of the world wear them as their standard performing outfits, and some brides and their bridesmaids even wear them as wedding outfits.

Cloth for the costumes is woven on special looms. There are several Lithuanian immigrants in the USA, Canada and elsewhere who brought their "art" with them, and continue making costumes to order. Also, residents of Lithuania make costumes and send them to relatives in the US in exchange for packages of "Western goods".

A variety of patterns and colors are woven into the Lithuanian costume, but usually one basic color dominates. The particular weaving patterns used, as well as the cut of the components are usually representative of a particular region of the country. A maiden may choose a costume representing the area of her birth, or another region of her choice, but mixtures (e.g., a lowlander skirt and a highlander vest) are not proper. Basic components of the Lithuanian costume are as follows:

1. The **BLOUSE**, made of white or ecru linen or heavy cotton, has long full sleeves, decorated with woven-in colored designs. The design is often repeated on the blouse's front and shoulders.

2. The **SKIRT**, is full and usually made of wool. It can be gathered or pleated, and contains a variety of designs. Lithuanian lowlanders (*žemaičiai*) wear skirts with a vertical design, highlanders, (*aukštaičiai*) skirts have horizontal designs. The design patterns represent particular towns and villages.

3. The **VEST** is usually made of a material similar to but not identical to the skirt. It may have the same or contrasting colors and designs as the skirt. The vest's peplum comes in a variety of lengths, again peculiar to a particular region of the country. Likewise, the front of the vest is clasped, laced, or buttoned, again according to the custom of a particular area.

4. The **APRON** is an important "finishing touch" of the costume, and is usually noted for the richness of its design. A very common decoration in Lithuanian folk art is the tulip, and this is frequently woven into the apron. The amount of and type of design is symbolic of a region. In olden times, the apron was considered symbolic of virtue, and maidens were not to be seen in public without an apron.

5. The **HEADPIECE** is a crown with a woven sash or ribbon

attached to the back. Frequently, the design of the vest or skirt is repeated in the sash. Traditionally, the maiden wears the crown with the ribbons or sash — the married woman wears a crown with a scarf attached, to cover her hair.

The costume is completed with a necklace of amber, often called Lithuanian "Gold" . . . the only jewelry considered proper with a national costume. Amber, the national "jewel" of Lithuania, is a fossil washed up from the Baltic Sea. It is said to have magical or medicinal powers. Lithuanian mythology has it that the Goddess Jūratė, daughter of Perkūnas, God of Thunder, lived in an amber castle far beneath the Baltic Sea. She met and fell in love with a mortal Kastytis, a fisherman. In anger, Perkūnas, struck and smashed her castle into bits. Thus, today's Lithuanians wear Amber — bits of that doomed castle.

THE MEANING OF THE UPHEAVALS

The May events in Lithuania have multiple significance not only for the Soviet-occupied country but far beyond it.

In a dramatic outburst the Lithuanian students and workers have put to lie Moscow's contention that the Lithuanian people had accepted the Russo-Bolshevik overlordship not only as inevitable but also as desirable. They have also put an effective disclaimer on similar, if only a few, contentions in the West. And they have added another chapter to a quickening series of acts of resistance of the Lithuanian people: Simas Kudirka's proud defiance of his captors, the mass-memorandum demanding religious freedom, and others.

The very pattern of the Kaunas events indicates that Lithuania belongs to East-Central Europe and not to Moscow's Empire. They bear a striking resemblance to the Prague demonstrations following the self-immolation of Jan Palack in 1968. They also coincide with the reported youth unrest in Budapest earlier this year. It was in 1956, after the crushing of the Hungarian Revolution that some 30,000 Lithuanians poured into the streets of Vilnius to protest Moscow's aggression. The bitter disillusionment with the West's inaction and the trauma of defeat of the hopes for freedom have left their impact in Hungary and in Lithuania, as well as elsewhere in East-Central Europe. The rise of Lithuanian passive and active resistance in the past several years is part of the larger process that has seen the Prague spring and the Polish workers' rebellion.

Romas Kalanta — student, worker, Catholic — symbolizes the forces that spearhead Lithuania's freedom struggle. The flames of his self-immolation are thus not only consuming but, in their power to inspire, also life-giving.

Four young ladies of a bridal party demonstrate the colorful variety that is worked into the patterns of Lithuanian costumes.

A SUMMARY OF THE HUMAN RIGHTS VIOLATIONS BY THE SOVIETS

As the Soviet Union celebrated the fiftieth anniversary of the formation of the USSR, the unrest among the numerous nationalities within the Soviet state indicated that the so-called "unbreakable union of fraternal nations" is only a paper slogan. The national, religious, and political persecution during 1972 in Lithuania, a country which was forcefully occupied and annexed by the Soviet Union in 1940, and the protests of the Lithuanian people against the denial of the right of national self-determination and religious and political freedom, suggest that the Soviet Union remains a prison of nations, as the old Russian Empire was once known.

In 1972 the national protest in Lithuania reached tragic heights. On May 14, 1972, the youth Romas Kalanta burned himself in national protest in front of the theater in Kaunas where the destruction of Lithuanian independence was proclaimed in 1940. The local authorities ordered a secret burial of Kalanta's body, precipitating two days of riots on May 18 and 19. Thousands of workers and students marched on local party and government offices, shouting "Freedom, freedom for Lithuania." Clashes with the militia ensued, involving hundreds of injured, arrested, and one reported death of a militiaman. The local police could not control the crowds and Soviet internal security forces were called in to quell the demonstrations.

The self-immolation of Kalanta was followed by two more suicides by fire and one unsuccessful attempt. For example, on May 28, 1972, in the town of Varėna, a young man burned himself to death after hoisting the Lithuanian national flag during the previous day. Another national demonstration occurred during the international handball championship in Vilnius on June 11-18, 1972. Many youths among the spectators booed Soviet teams and refused to honor the Soviet anthem. Reportedly nationalist leaflets were passed out in the streets.

Such dramatic events underscored that the Lithuanian people have not acquiesced to the occupation of their country and are demanding nothing short of independence. Western observers have noted that the events described here coincided in part with the visit of

President Nixon to Moscow and may have been planned to remind the US President as well as the Kremlin rulers about the unsettled international status in Lithuania. The Government of the United States and a number of other Western states still consider the Soviet actions against Lithuania in 1940 as illegal and continue to recognize the representatives of the formerly independent Lithuanian Republic as the only rightful representatives of the Lithuanian people.

Soviet suppression of religion, as practiced in Lithuania, was revealed by a series of petitions from the Lithuanian Catholics. One petition, accompanied by 17,000 signatures, was sent to the UN Secretary General Kurt Waldheim with the request that it be relayed to the Secretary General of the Soviet Communist Party Leonid Brezhnev. The petition charged that the Soviet regime, contrary to its own laws and international obligations, is systematically strangling religious life and the church. Indicative of the strong religious feelings in Lithuania is the appearance of a new underground publication *Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika* (Chronicle of the Lithuanian Catholic Church), two issues of which have reached the West in 1972.

The plight of the Lithuanian Catholics, comprising some 80% of the population, has been widely noted around the world, including Pope Paul VI, who recalled the "Silent Churches" in his Easter message, and the Catholic hierarchy in the United States whose Conference issued a condemnation of the Soviet anti-religious policies in Lithuania. The Soviet regime has reacted with a counterattack on the church, but warned its atheistic activists that the application of coarse methods against believers may backfire. The continuation of religious persecution, perhaps with a greater subtlety, seems to be in prospect.

As 1972 came to a close, the Lithuanian people, as the other nations within the Soviet state, were reminded by Party Secretary General L. Brezhnev during the 50th anniversary of the USSR celebration that the "growing together of nations" is an objective trend of Soviet society and, hence, russification is their inevitable end. In the civilized world such policies

are known as genocide. Perhaps this explains why the nationalities are so intensely protesting the violation of their basic rights, guaranteed by the Universal Declaration on Human Rights.

THE LATEST HISTORY OF LITHUANIA

"Lithuania 700 Years" is a book written in six parts, from the origin of Lithuania and its people to today and the prospects of national liberation. The language is clear and precise so that one does not have to be Lithuanian to comprehend the material.

In the first chapter titled "The Origin of the Lithuanian Nation" we encounter the nation's prehistory to which there is no ready solution. There have been many scholars fascinated by this topic who have evolved many ethnogenetic theories on this subject. The Lithuanians have been linked to various ancient peoples including the Romans, Greeks, Alans, Herullis, Thracians, Goths, and countless others. Some of the older theories have been based upon nothing more than superficial comparisons of languages and religious customs; while others dealt with the subject in an academic manner. Thus, we see that not only Lithuanians, but also other scholars tried to untangle this mystery.

The second chapter reveals Lithuania as a nation from its beginning history to 1914. We find that tribes of the Indo-European proto-nations lived in the Baltic area as far back as 2,000 B.C. They were scattered over a large unpopulated area without much interrelationship, thus going by separate names. The nation developed as a result of internal pressures. We follow the development from its early beginning through the formation of the Kingdom, Grand Duchy (under which Lithuania reached its pinnacle) to its decline by misgovernment after the death of Vytautas the Great and to its end in 1795.

All this made us aware of the intrigues encompassing the building of a nation which, remaining pagan, became a refuge for men of all creeds and one of the most powerful nations in Europe.

Chapter 3 deals with the birth of Independence. With Russia's calamitous defeat by

Japan, Lithuania felt it was the prime time to exert itself. Efforts in the Duma were fruitless. With the outbreak of W.W. I and the October Revolution, Lithuanians took the opportunity to declare their Independence. In addition, we see the struggle and suffering this nation endured to attain its rights. We see the futile scheming of other powers to keep Lithuania a pawn. After the treaties were signed, Lithuanians vigorously went about putting the nation in order, only to see destruction with the advent of W.W. II.

The loss of Independence and the resistance to the invaders is discussed in Chapter 4. For twelve years the people refused to accept the fact that their sovereignty had been usurped, and thus resisted with all their might. To the Lithuanians the resistance meant a national decision; the categorical, NO of the entire nation. The hideous crimes committed by the opposition and the fruitless attempt to combat this injustice is portrayed in detail.

With the loss of freedom the refugees did what they could to fight for their homeland while in the Free World. Chapters 5 and 6 deal with the determination to open the world's eyes and face the facts of its blunders in W.W. II, and the Yalta and Teheran Conferences. The many political ploys and the countless people who continue to work for Independence are factually portrayed.

I am grateful to Dr. Gerutis for writing this informative book which is, in my opinion, one of the most worthwhile books I have read. I recommend it to all who are interested in Eastern European history, and especially to the Lithuanian youth.

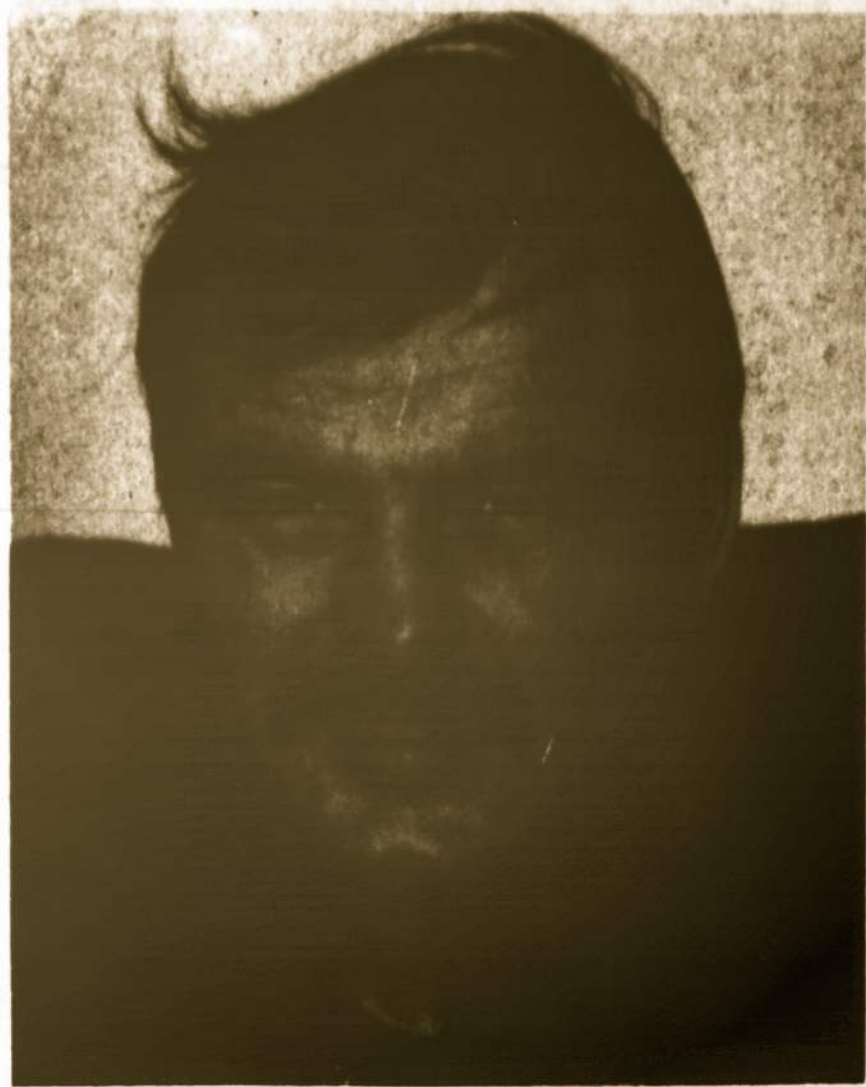
Valdemaras Šadauskas

HOW DO YOU GET A JOB DONE SOVIET STYLE?

There was this outfit in Lithuania that needed construction materials but could not get them, by hook or by crook. The bureaucrats simply refused to budge. In desperation, the people of the outfit decided to send a wolf to the Board. That fierce animal, they reasoned, would shake up these bureaucrats. Two days later, the wolf comes back limping, a big shiner under his eye. "Forget it, fellows," he says. "Not even elephants will be able to get them moving."

But the needy people refused to give up and sent a fox to the Construction Materials Distribution Bureau. The fox is the smartest of animals, they thought, and would certainly be able to outfox these uptight officials. After three days the fox returns, limp from exhaustion, the very picture of frustration. "Drop it, fellows," the fox whispers hoarsely. "I did my lawyer's damndest, but, imagine, they outtalked and outstared me!"

At the end of their tether, the desperate people sent an ass to talk to the bureaucrats. What can they lose anyway? Imagine their surprise when five days later the ass returns, followed by a fleet of trucks jammed with planks and timber. "How did you do it?" the people ask the ass, still unable to believe their eyes. "Nothing easier," the ass replied. "When I got to the Construction Board, I saw that all officials there were my fellow asses. So when I asked them for the stuff, they immediately obliged. They asked me then, what I needed it for? For a bridge, I said, making it up on the spot. Across the river or lengthwise?, they asked. Lengthwise, I said. And so here I am."

Chicago Bear — Dick Butkus

DICK BUTKUS STRIKES IT RICH

Chicago Bear all-pro football player, Dick Butkus, is a good salesman and has tried his hand at selling candy bars, shaving cream and magazines in his off-the-gridiron career. They say he is now selling real estate. He has become a partner in Florida Properties, a Hammond, Ind.-based dealer for Daltona Corp., the community developer. Lately he has become a homeowner in Marco Island, Fla.

Dick Butkus is a native of Chicago. He attended Vocational high school on the far south east side of Chicago. He rose to professional fame after Illinois University, when he was the no. 1 draft choice of the Chicago Bears in 1965.

As a professional Dick Butkus has these enviable marks: Eight consecutive times starter at middle linebacker in the Pro Bowl All Star game.

Seven years out of eight, unanimous choice for all-pro middle linebacker.

Recovered twenty-four opponents fumbles in eight seasons for NFL record.

Intercepted 21 passes, returned for 159 yards in eight years. Returned 12 kickoffs 120 yards.

Rushing — once for 28 yards (last season against Detroit in a fake fourth down punting situation... Butkus, eligible to be a receiver since he was in blocking back position, took direct pass from center, ran 28 yards).

An unique achievement of twice catching passes in end zone from Bobby Douglas for points after touchdowns... against Philadelphia in 1972; against Washington in 1971, the latter being the deciding point in 16-15 victory. In both instances, on try for kicked point, pass from center was bad and Douglas had to retrieve the loose ball and throw to Butkus in end zone.

Butkus also in 1969 scored a safety when he tackled Pittsburgh quarterback in end zone.

In eight seasons, he has averaged 120 tackles and 55 assists per year.

The Threat to the Survival of the Catholic Church

The Lithuanians are predominantly of the Catholic faith, constituting about 80% of the population. Although in Lithuania other religious communities still remain (there are consistories of the Evangelical Lutheran Church and the Evangelical Calvinist Church, a bishopric of the Russian Orthodox Church, and a number of other small groups of believers), the main thrust of anti-religious policies has been against the Catholic Church. The attack against the Catholic Church has been associated with the general Soviet policy of eradicating the sense of nationhood because in many respects the Catholic Church has been involved in Lithuania's struggle for freedom and independence.

It is not necessary to enumerate all the ways in which the freedom of religion and conscience is denied to the Lithuanian people. The described legal framework and especially its arbitrary application are essentially anti-religious. The intensity of attack on religion is indicated by the policies of the regime toward the clergy of the Catholic Church. In 1940, 1450 priests served the Lithuanian Catholics. In 1960 their number declined to 929, in 1964 to 869, in 1967 to 852, and in 1972 to about 800. Between 15 and 20 priests die annually (16 in 1972). They are not effectively replaced because the only

existing Interdiocesan Seminary in Kaunas is permitted to enroll less than 40 candidates for priesthood (there were 44 seminarians in 1972), of whom only 5-8 are ordained annually (only six clerics were ordained in 1972). The fact is that the rate of deaths is accelerating as the pre-soviet priests reach the 60's and 70's. Without substantial increases in ordination, the Catholic Church in Lithuania is facing an inevitable death within a generation. The state determines the number of seminarians and approves the applications of candidates for priesthood. Since 1945 the number of seminarians allowed has been progressively decreased and there is no indication that this policy will appreciably change in the coming years.

The situation is worse when we consider the fact that regularly about 100 priests are forbidden to perform their pastoral duties through arbitrary administrative orders (the denial of permit to work, for example). Under the soviet regime about 90 churches (out of the 717 in 1940) and 300 chapels (out of about 320 in 1940) have been closed. Despite the decline in the number of churches, many parishes are without pastors or have to be taken care of by old and infirm priests or by priests from other parishes on part-time basis. At the present time in Lithuania there are six bishops (12 in 1940), two of whom — Bishop J. Steponavičius and Bishop V. Slatkevičius — have been exiled to the pro-

vinces and are forbidden to perform their pastoral duties. As a consequence, three of the six dioceses (Vilnius, Panevezys, and Kaistadorys) are headed by administrators, contrary to Church regulations.

It is impossible to determine precisely how successful the Soviet regime has been in eradicating religious beliefs in the population. No doubt, the massive anti-religious propaganda, the isolation of youth from the church, and the ongoing physical destruction of the church must be having some impact. The freedom of conscience is basically compromised by the power and intervention of the state. Yet, despite the intense attack on religion, there are indications that the masses are adhering to religious beliefs with great tenacity. The petition of 17,000 Lithuanian Catholics to the authorities, which is printed below, is suggestive of the continuing viability of religion among the people.

In the last few years, perceiving the threat to the survival of the church and their faith, the believers began to resist vigorously the abuse of Soviet laws by challenging their application in courts and through petitions and appeals to the appropriate state authorities. Numerous documents of such actions, as well as cases of religious persecution and harassment, have reached the West. The latest is the new underground periodical *Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika* (Chronicle of the Lithuanian Catholic Church), two issues of which have reached the West in 1972. The following is only a small selection of available documents from this and other underground sources, directly testifying about the serious violations of religious freedom and conscience, guaranteed by Soviet laws and international agreements accepted by the Soviet Union.

PEOPLE EVENTS PLACES

Chuch Drulis, ex-Bear footballer died on a plane while enroute to Houston, Texas. He was a Cardinal coach since 1956. He was a native of Girardville, Pa.; he attended Temple U. and played 5 seasons with the Chicago Bears, twice named All-Pro. He joined the Green Bay Packers for two seasons beginning in 1949 and was player coach the following year. Drulis became full time assistant coach for the Packers in 1951, then moved on to Philadelphia Eagles, before joining the Cardinals in 1956.

The Lithuanian Christmas tree, was visited by 476,344 people during the month of Dec., 1972, at the Museum of Science and Industry in Chicago, Ill. That is the number of people that filed past the special exhibit: "Christmas Around the World", which includes the Beautiful Lithuanian Christmas tree decorated by the Lithuanians of Chicago each year for the past twenty years. For eight straight years over 3 million people visited the museum.

Prof. Romas Vastokas, has been awarded a \$23,000 grant by the Canadian government to conduct studies of rock formations in the Province of Ontario, Canada. The research work will be done with the help of his student body.

Lithuanian language studies have been instituted at Circle Campus of Illinois University for three separate groups of students: beginners (48); intermediates (24); graduate course (6). The school also sponsors a course on the history of the Lithuanian language.

Rev. E. Jancauskas, S.J., a professor of economics at University of Detroit, was given a special citation by the Southern Christian Leadership Conference of Michigan for his work amongst the under privileged of

Detroit. He worked with a 650,000 dollar grant given by the business community.

Philomena Pakel, president of the Chicago Savings and Loan Association of Marquette Park, Chicago's densely populated Lithuanian Community, was given the "Woman of the Year Award" for 1973 by the Illinois-Indiana district of the Knights of Lithuania for her charitable and organizational work for the Lithuanians of the Chicago area. Mrs. Pakel became president of the savings association after her husband John Pakel, Jr., died suddenly leaving 6 children and few years later her father-in-law John Pakel, Sr., died after a tragic accident while working on his home. Last month another John Pakel, Philomena's oldest son, was named vice-president. The presentation ceremonies took place at the K. of L. Center upon the occasion of the "Lithuanian Memories" banquet commemorating Lithuanian Independence Day.

Rev. Anthony Svedas, MIC., a native of Providence, R. I. and now working at the Marian Fathers mission in Rosario, Argentina, S. America, is visiting in the United States. Father A. Svedas, MIC, has had an unusual career. During World War II he was an Air Force chaplain. After the war his last station was in Elmendorf Field, Alaska.

The Chicago Lithuanian Opera Company will present "Carmen" in Lithuanian this season, April 28-29 and May 5-6, at Maria High School. The company is under the direction of Vytautas Radzius who has helped to produce 17 Lithuanian operas for the group. They have been able to round up the best voices available in the Lithuanian communities of the United States.

Roseland, the southeastern section of Chicago, had a beautiful Lithuanian parish church (All Saints), rectory and school.

During the last few years, the area had a quick change of population and four national churches (Slovak, German, French and Lithuanian) have been united into one parish, using the Lithuanian church as the national parish for the community. Two and one half miles further south, another Lithuanian parish, Sts. Peter and Paul, is also undergoing a population change and seems doomed. This parish has recently erected a new church and rectory. Up to this date two other Lithuanian parishes have been practically disappeared because of the population changes in Chicago.

Steve Puidokas and Roman Butkus, members of the St. Lawrence high school basketball team were chosen for the All-Catholic team of Chicago. Ziggy Mikuzis of St. Rita high made the All-Catholic Juniors team for the same league in Chicago. Steve Puidokas stands 6ft. 10.

Dr. Joseph B. Jerome, the American Medical Association's Secretary for the Committee on Cuneateous Health and Cosmetics, lectures to women's groups and writes for the metropolitan news papers on the importance of using correct cosmetics. He earned his doctorate of philosophy from Chicago University and is active in the Lithuanian community of Chicago where he is the president of the Lithuanian Roman Catholic Federation of America.

John Milius, one of Hollywood's new young super-talents, is the author of the script for the sensational movie: "The Life and Times of Judge Roy Bean". In an interview he was called a reactionary, a walking anachronism, not a part of this generation's culture at all. True? "Absolutely. I am constantly referred to as a Fascist. This is a gross misinterpretation. I am really a feudalist. I want to be a king", he admits modestly.

Mrs. Josephine Dauzvardis, Consul General of Lithuania in Chicago, was honored as the "American Lithuanian of the Year", for 1973, during the annual banquet of the Balzekas Museum of Lithuanian Culture at the Drake Hotel, on Sunday March 11th. The chairman of the event was Mrs. Vida Tumasonis and the awards chairman was Daniel M. McMaster, president of the Museum of Science and Industry of Chicago. Participating dignitaries of the festivities were: His Eminence Cardinal John Cody, Archbishop of Chicago; Liet. Governor of Illinois, Neil Hartigan; W. Clement Stone. Distinguished guests of honor were the members of the Consular Corps of Chicago.

Vytautas Galiuskas, sailor from a Soviet ship, who asked for asylum in Greece, arrived in U.S. and is expected to reside here. His companion, Antanas Mockapetris could not make the trip because of illness.

"Park Lithuania" will be dedicated in Toronto, Ontario, Canada. It will be a section of the Keele-Annette district in High Park.

Prof. Vytautas Vardys, professor of political sciences at Oklahoma University, was special lecturer in Notre Dame University at the invitation of the student of Lithuanian descent. He spoke on the subject of "Liberal Dissent and Nationalism in Soviet Russia". At Notre Dame Prof. Vardys met with Ed "Moose" Krause, director of athletics, who was a member of the Lithuanian basketball team in Kaunas, Lithuania, when the team won the European in 1939.

Rev. John Stankevicius, pastor of St. Anthony parish in Cicero, Ill., was re-elected president of the Lithuanian Catholic Press Society, publisher of the Lithuanian daily "Draugas"

at the annual meeting of the board of directors in the editorial offices of the newspaper in Chicago. Mr. Anthony Rudis stays on as vice-president, Rev. Joseph Dambauskas, MIC., as treasurer and Rev. Peter P. Cinikas, MIC., as executive secretary.

Rev. Joseph Prunskis, a member of the editorial staff of the Lithuanian daily "Draugas" will be going into retirement after twenty five years on the staff and forty years as a priest, at the age of 65. Fr. Joseph was editor of the "20-tas Amzius" daily newspaper in Lithuania before the invasion of Lithuania by the Soviets. When they entered the city of Kaunas, Lithuania, Fr. Prunskis escaped (his parents were sent to Siberia) and eventually arrived into the United States amongst the first arrivals to this country. He has founded the Prunskis Foundation which awards larger sums of money to prominently active Lithuanian leaders of the United States. This year the fund will be awarding \$2000.00.

Lithuanian coffee is a specialty at the Gaslight Club of Chicago. How do you make it? It is made just like Irish coffee, but imported vodka is used instead of whiskey.

Al G. Kumskis, supervisor of special recreational events for the Chicago Park District, re-

tired after 45 years with the district. In 1938 he organized the group of Lithuanian athletes which competed in the first Lithuanian Olympic Games. He was honored at a testimonial dinner last December at the Lexington House, Chicago.

Someday soon we will run a story on that trip of the American Lithuanians who introduced Lithuania to basketball and assisted the country in other sport fields.

Dr. Jack Stukas, past national president of the Knights of Lithuania, received a special award presented by the "Darbininkas", a weekly printed by the Franciscan Fathers of Brooklyn, N. Y. The award was given because Dr. Stukas' "leadership in the Knights of Lithuania... for establishing cordial relationships between the Lithuanian people of North and South America and for fostering love of Lithuanian music with his weekly radio program at Seton Hall over station WSOU".

Mary Melinis, member of the Newark, N. J., chapter of the Knights of Lithuania and resident of Matawan, N. J., was declared the winner of the Ernest A. Minier Award of the Carteret Savings and Loan Association. The honor is usually given to staff employees who have given outstanding service over a period of years.

Mrs. Josephine Dauzvardis, Consul General of Lithuania in Chicago, listens to Richard J. Daley, Mayor of Chicago, at the banquet honoring her as the "Lithuanian American" of the year 1973. To her right is Daniel McMaster, president of the Chicago Museum of Science and Industry. And to his right is Mrs. McMaster. The awards dinner at the Drake Hotel was arranged by the Balzekas Museum of Lithuanian Culture.

KĄ RAŠO KITI LAIKRAŠČIAI VASARIO 16-TOSIOS PROGA

Savaistraštis "Tėviskės Žiburai", leidžiamas Toronte, Kanadoje, š. m. kovo 8 d. laidoje, redakciniam straipsny apgaulauja, kad patys lietuviai savo gražią kalbą susilaukė sušlykinti svetimybėmis ir "nelietuviškomis konstrukcijomis". Tarp ko kito ten rašo:

"Ir kodėl taip atsitinka? Juk dar prieš 20 metų naujieji ateiviai juokėsi iš senųjų gerokai sudarkytos kalbos, o dabar buvę naujieji beveik jau pasivijo senuosius! Bene svarbiausia kalbinių šlykšny priežastis yra pasidavimas aplinkos įtakai, kuri veržiasi per darbovietes, svetimą spaudą, radiją, televiziją ir pan. Nors yra lietuviškų terminų, bet svetimieji, dažnai girdimi, įsiveržia gimtojo kalbon ir išstumia savuosius. Taip atsiranda šopinimas, bakjardai, breikiai, strytai, garbičiai, šaueriai ir t.t. Tokie žodžiai, vartojami kasdieniniuose pokalbiuose, gadina lietuvių kalbą, daro iš jos šlykšny. Be to, toks kalbėjimas nedaro garbės ir pačiam pokalbininkui — rodo stoką lietuvių kalbos mokėjimo ir net išsilavinimo. Neretas tebesidžiaugia savo išėto mokslo pažymėjimais ar diplomais, bet jų kalbinė kultūra rodo ką kita. Blogiausia, jog tokios sudarkytos kalbos tautiečiai pradeda reikauti, kad ir jų laikraščiai taip rašytų, t.y. spausdintų sudarkytas pavardes, nelietuviškus išsireiškimus, nes, girdi, kiti nesupras. Tai apgailėtinas kalbinis nuosmukis, einas kartu su bendruoju kultūrinio menkėjimu. Viso to galima išvengti save kontroliuojant ir palaikant savo dvasinę kultūrą. Nesulaikomas riedėjimas pakalnėn prasideda tuomet, kai žmogus tampa savotišku kelmu."

Lietuviškų parapijų išlaikymo reikalu

Savaistraštis "Darbininkas" kovo 16 laidoje rašo:

"Zinia iš Chicagos nelinksmas: Roselando apylinkėje lietuvių Visų Šventų parapija, išgyvenusi 67 metus, numarinta. Bažnyčia atsiėjusi apie milijoną dol., perduota nelietuviam. Kaltinti dėl to vargiai ką galima. Tai migracijos vaisius. Parapiečiai išsikėlė kitur, ir parapija liko be lietuvių."

Tautinė kalba bažnyčioje reikalauja padidinto aktyvumo iš lietuvių parapiečių ir iš lietuvių kunigų. Iš kunigų reikalauja atsidėjimo pamokslam, visai liturgijai bei socialinio bendravimo su žmonėmis. Iš parapiečių bent sąmoningo lankymosi bažnyčioje.

Parapijos laidotuvės Chicagoje yra įspėjimas, kad be vieno ar antrų aktyvaus dalyvavimo tokis pat likimas gresia ir New Yorko bei kitų miestų lietuviškom parapijom.

Migracijos padariniams galima būtų nebent užbėgti už akių — laiku susigriebs ir parodžius veržlumo parapijas organizuoti ten, kur yra daugumas tikinčiųjų lietuvių."

LIETUVIAI TURĖS LENKTYNIAUTI SU GUDAIS

Sovietų vadovai spaudžia darbo žmones lenktyniuoti, kad nereikėtų badauti. Lietuviai be įprastų lenktynių jau verčiami lenktyniuoti su gudais "Naujienos" kovo 12 laidoje apie naujus komunistų planus rašo:

"Leonidas Brežnevas, vyriausias komunistų partijos varovas, paruošęs paskutinį penkmečio planą ir sugalvojęs pačias naujausias lenktynes, pagel-dauja, kad Sniečkaus valdoma Lietuva palenktyniuotų su Gudija. Brežnevas buvo prizadėjęs pagaminti daugiau maisto, bet iki šio meto jo planai nuėjo niekais. Jeigu ne Amerika, tai šiais metais Rusijos ir rusų pavergtų kraštų gyventojai duonos ne-

turėtų. Bet kad ir ateinaniais metais nepasikartotų ta pati istorija, Brežnevas pataria lenktyniuoti ir gaminti daugiau maisto produktų. Vienu žodžiu, pati jautriausioji vieta yra žemė ūkis, todėl Brežnevas ir kreipia ypatingą dėmesį į duoną sovietų armijai ir policijai gaminančią Gudiją ir Lietuvą."

Gudijos partijos vadovybė sutiko priimti Brežnevo pasiūlymą ir jau ruošti krašto gyven-tojus lenktyniuoti. Niekam ne paslaptis, kad į šias lenktynes turės įsitraukti ir "tarybinė" Lietuva."

Dokumentinę knygą išleidus

Jau išleista seniai lauktoji ir šiuo metu pati svarbiausioji Lietuvos padėtį liečianti knyga, "Sovietų Sąjungos — Vokietijos agresija prieš Lietuvą" (USSR-Germany Aggression Against Lithuania). Tai dokumentų rinkinys su reikalingais paaiškinimais. Sudėta 250 dokumentų, 543 psl., kaina \$15.00.

Šiuo metu tokios knygos pasirodymas yra labai svarbus. Ginklas Lietuvos nepriklausomybei ginti Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencijoje, kurios programa dabar ruošiamą Helsinky. Vlikas numato šią knygą įteikti ne tik visoms laisvojo pasaulio vyriausybėms, kurių atstovai dalyvauja minėtoje konferencijoje, bet ir kitoms, kur tik bus reikalo. Šios knygos išleidimo idėja prieš keletą metų iškėlė Vliko pirmininkas dr. J. K. Valiūnas, jai pritarė Vliko valdyba ir taryba. Dr. Jonas Balys kongreso bibliotekoje surinko daug dokumentų, o tarptautinės teisės mokslų profesorius dr. Bronis Kaslas apsiėmė atlikti redaktoriaus darbą. Jam be to teko surinkti nemaža papildomų dokumentų įvairiose bibliotekose ir kitur. Jis artimai bendradarbiavo su Vliko sudaryta specialia komisija ruošiamam studijiniam darbui peržvelgti. Komisiją sudarė dr. Jonas Puzinas, dr. Bronius Nemickas ir Juozas Audėnas.

Knygą išleido "Robert Speller and Sons, Publishers, Inc." 10 East 23 Street, New York, N.Y. 10010. Tautos Fondas leidyklai sumokėjo \$10.000. Redaktorius dr. Kaslas savo nepaprastai didelį ir kruopštų darbą paaukojo Lietuvos laisvei ginti — jis atsisakė nuo honoraro.

Vlikas ir šiomet numatė išleisti keletą vertingų knygų ir prašo visus gerbiamuosius Lietuvos išlaisvinimo reikalams aukotojus į tai atkreipti savo dėmesį. (Elta)

JUOKELIAI

Tiltas per Nemuną

Pavergtoj Lietuvoj reikėjo statyti tiltą per Nemuną, bet nėra medžiagos. Teko siūsti pasiuntinį į Maskvą. Ką siūsti? Stūnėta gudriausia — lapę. Ji grįžta nieko nepešusi. Tada siūnčia karingiausią — vilką, bet ir tas grįžta be nieko. Pagaliau pasiūnčia asilą. Dar jam negrįžus iš Maskvos, pradeda plaukti medžiagos, kaip iš gausybės rago. Grįžus asilui iš Maskvos, teiraujasi statytojai, kaip sekėsi derybos.

— Kremliuje — visai mano draugai, — pasigyrė asilas. — Jokių sunkumų nebuvo derybose.

— Bet kodėl tiek daug medžiagų jte siūnčia?

— O tai nieko, — sako asilas. — Įvyko maža klaidelė. Jie paklausė mane, kaip statysime tiltą — skersai ar išilgai Nemuno. Aš per klaidą pasakiau — išilgai...

Buvusio LRKSA dvasios vado ir garbės nario prelatu J.A. Karaliaus pasidarbavimu, Shenandoah, Pa., dienraštis "Evening Herald" vasario 16 laidoje išspausdino editorialą antrašte "Lithuanian Independence" (Lietuvos nepriklausomybė).

Editoriale pažymėta, kad 1918 m. vasario 16 buvo paskelbtas nepriklausomybės Aktas, 1921 m. Lietuva buvo priimta Tautų Lygon ir jos nepriklausomybė buvo pripažinta didžiųjų pasaulio valstybių, įskaitant ir Sovietų Uniją. Nepriklausoma Lietuva pademonstravo didelius sugebėjimus valdytis ir progresuoti.

Dėja, užėjus antrajam pasauliniam karui jos nepriklausomybę užsmaugė Sovietų Uni-

MIRĖ ONA VILKIENĖ

A. a. Ona Vilkiene, ilgametė LRKSA narė, 42 kuopos steigėja ir pirmoji jos pirmininkė, mirė 1973 m. vasario 20 d. West Hills ligoninėje, Canoga Park, Calif. Po rožančiaus ir gedulingų Šv. Mišijų St. Mel's bažnyčioje, palaidota vasario 26 d. San Fernando Misijų kapinėse greta savo vyro Domininko, mirusio 1966 m.

Laidotuvėse dalyvavo kuopos pirmininkė Bronė Skirienė, sekr. Palmira Grauziniene ir Balys Grauzinis.

Ona Kasparaitė-Vilkiene gimė 1892 m. kovo 22 d. Lekėčių miestelyje, Šakių apskr. Į JAV atvyko 1912 m. ir apsigyveno Milwaukee, Wisc. Buvo veikli narė Šv. Gabrieliaus parapijoje: giedėjo bažnytniame chore, priklausė, vaidybos būreliui, buvo Lietuvos Vyčių narė. 1918 m. Šv. Gabrieliaus lietuvių bažnyčioje sumainė aukso žiedus su Domininku Vilkū.

1943 m. Vilkų šeima persikėlė į Los Angeles, Calif. Jie greit įsijungė į Šv. Kazimiero lietuvių parapiją. Ona Vilkiene įstojo į parapijos chorą. 1947 m. vasario 13 d. įsisteigė Los Angeles LRKSA nauja kuopa, kuri gavo 42 kuopos numerį. Ona Vilkiene buvo išrinkta valdybos pirmininke. Ji tai kuopai vadovavo 7 metus ir visą laiką buvo veikli jos narė.

Nulūdimė liko dukte Ona Taylor su šeima, dukte Silvija ir žentas Samuel D. Shepherd, kurie su nepaprastu atsidėjimu slaugė savo motiną ilgus ir sunkios ligos metus.

Palmira Grauziniene 42 kp. fin. sekretorė

Iš metinio 89 kp. susirinkimo

Hartford, Conn. — 1972 metais gruodžio mėnesio 3 dieną, 9:30 ryto Švč. Trejybės parapijos svetainėje, 53 Capitol Ave., Hartford, Conn., įvyko LRKSA 89 kuopos narių metinis susirinkimas, kuriame dalyvavo nepersdaugiausia narių.

Susirinkime diskutuota ir ieškota būdų, kaip sustiprinti kuopos veiklą, įtraukiant jaunimą naujais nariais.

Kuopos fin. sekretorius Blaise Sitkus, pranešė, kad 1972 metais mirė 3 nariai, dabar kuopoje yra 50 narių.

Pirmininkas Juozas Grinius pranešė, jog nariai nesidomi kuopos veikla ir neturi ryžtumo kuo nors prisidėti prie kuopos veiklos pagerinimo.

1973 metams naujoji valdyba, išrinkta balsų dauguma, yra tokio sąstato: Stasys Šrupšas — pirmininkas, Juozas Leonaitis — vicepirmininkas, Blaise Sitkus — finansų sekret., Juozas Grinius — užrašų sekretorius, Ona Kaunietienė — kasininkė.

Susirinkimas palinkėjo naujai valdybai sėkmingos veiklos. Stasys Šrupšas — pirmin. Juozas Grinius — sekr.

— Petersburg, Floridoje, gyvuoja LRKSA 44 kuopa. Jai vadovauja veteranai veikėjai: Jonas Raudonis — pirmininkas, Adolfas Paleckis (buvęs Susiv. izdo globėjas 1938-1940) — finansų sekretorius, Povilas Kamliūnas — išdinininkas.

ja, kuri po šiai dienai slopina lietuvių tautą persekiojimais, deportacijomis, ekonominiu, socialiniu, politiniu, kultūrinio ir religinio gyvenimo varžymais.

Editorialo pabaigoje suminėta Shenandortio Liet. Klubo apeliavimas į Pennsylvanijos valstybės senatorius Hugh Scott ir Richard Schweiker, į vietinės apskrities kongresmaną Gus Yatron paveikti Kongresą, kad jis keltų ba lą prieš ateistinės Sovietų Unijos tarptautinės apimties kriminalą vykdomą prieš Lietuvą ir jos žmones.

Šia proga ne pro šalį pažymėti, kad prelatu J. A. Karaliaus rūpesčių pradžioje suminėtas dienraštis (Evening Herald) jau per eilę metų davė nuosirdžių editorialų Lietuvos atžvilgiu.

Žinutės iš masų kolonijos

Waterbury, Conn. — Lietuvos Nepriklausomybės šventę minėjome sekmadienį, vasario 18.

11 val. ryto Šv. Juozapo bažnyčioj Lietuvos intencija buvo iškilmingos Mišios.

Bendram minėjimui, į kurį įsijungė LRKSA 11 ir 91 kuopos, vadovavo Amerikos Lietuvių Tarybos skyrius. Minėjimas įvyko Šv. Juozapo parapijos mokyklos patalpose. Prsidėjo 3 P. M. Programa buvo įvairi, turininga. Mūsų 11 ir 91 kuopos prisidėjo ir aukomis.

Tą dieną prie miesto rūmų buvo iškelta Lietuvos vėliava.

Naujų narių vąjį pravedant

Mūsų 11 ir 91 kuopos visuomet gyvai reaguoja į organizacijos reikalus. Mes stengsimės ir šiame vąjuje pasidaruoti ir gauti naujų narių. Susivienijimo viceprezidentė Alvera Balanda pati darbuojasi ir ragina darban kitus narius.

Elizabeth Veturis, sekr.

MIRĖ LUKASEVIČIENĖ

New Haven, Conn. — Po ilgos ligos, sausio 30 mirė ilgametė LRKSA narė Marė Lukasevičienė, gyv. 21 Anderson str.; palaidota vasario 1 iš Šv. Kazimiero bažnyčios St. Lawrence kapinėse, West Haven, Conn. Velionė buvo kilusi iš Ragiškių kaimo, Punsko parapijos. Paliko dukterį Aldoną Hildą Rauson, gyv. Stratford, Conn.; sūnų Juozą, Boundbrook, New Jersey; sūnų Albertą, Salinas, Calif.; 4 anūkus ir 2 proanūkus. Išsėkis Viešpaty! H.R.

— Buvusi ilgametė LRKSA 24 kp. veikėja, buvusi Susiv. Labdarybės komisijos narė Juozapina Gibavičienė-Gilbert, gyv. 300 Lewis str., Minersville, Pa., mirė sausio 31; palaidota iš Šv. Pranciškaus bažnyčios parapijos kapinėse. Velionė buvo gimusi Shenandoah, Pa.

Rankšluostinė. Lietuvių liaudies drožinys. Tokios rankšluostinės kabėjo seklyčioje. Į jas buvo įvertas lietuvių gražus audinys — raštuotas rankšluostis.

NAUDINGI PARAGINIMAI IR PATARIMAI

Leonardas J. Pallis, Veteranų Nacionalinės Tarnybos pareigūnas (National Service Officer, AMVETS), LRKSA narys, gyv. Plymouth, Pa., skelbia kovą nuolat kylančioms maisto kainoms, sugestuo-damas, kad visos Veteranų organizacijos paragintų šeimas su jaunamėčiais vaikais, augusius piliečius ir mokyklas atgaivinti Pirmojo ir Antrojo pasaulinių karų laikais veikusius Pergalės Daržus.

Nacionalinės Tarnybos pareigūnas sako: "Šių dienų jaunimas labiau, negu kuomet nors, reikalingas patarimų ir aš nematau geresnių būdų, kaip padrasinti jį grįžti prie žemės (soil)".

Idėją iškėlė Darbo sekretorius Peter J. Brennan savo kalboje vasario 28 Washington, D.C. Vėliau projektą praplėtė Veteranų Ligoninių Radijo tinklo direktorius Carl E. Mau. Pirmam formaliam pranešime Mau išdėstė reikalą Delaware apskrities komisijonieriams gausiam susirinkime. Veteranų direktorius sugestavo, kad šis projektas mokyklose būtų prarvestas atletų komandų tvarka. Visos aukštesniosios mokyklos turi atitinkamas futbolo ir basketbolo komandas, dabar jos gali pradėti daržų arba žemės komandas. Pradžiai Mau sugestuoja klasės A darželius iš 100x200 pėdų dydžio, klasės B iš 50x100 pėdų ir t.t.

Remiantis raportais, iki šių metų pabaigos maisto kainos pakils dar 6.5% ir šis projektas yra taikomas sulaukyt infliaciją ir suteikt naudą jauniems ir vyresnio amžiaus piliečiams.

Leonardas Pallis tikisi susilaukt kooperacijos iš visų veteranų organizacijų, patarnavi-

mo klubų, mokyklų ir prisidėjimo prie šio projekto įgyvendinimo.

MIRĖ SES. M. ROSALINE

Kovo 24 Šv. Kryžiaus ligoninėje, Chicagoje, mirė kazimierietė seselė M. Rosaline-Antanaitė.

Palaidota kovo 27 Šv. Kazimiero kapinėse.

Velionė seselė Rosalinė-Irena Antanaitė buvo gimusi 1910 m. balandžio 1 Swoyersville, Pa., Lankė Švč. Širdies mokyklą ir Chicagos universitetą ir čia gavo diplomą.

Mokytoja liet. parapijų mokyklose Scranton, Miners Mills, Shenandoah, Pa., ir Cicero, Ill.

Paliko brolių Joną Antanaitį, Swoyersville, Pa., brolių Antaną, West Orange, N. J., seserį Mrs. Bert Peterson, Fort Lauderdale, Florida.

Kandidatuoja takų kolekto-riaus vieton

Danielius Stadulis, gyv. Lyndwoodne, kandidatuoja Hanover Township'o takų kolekto-riaus vieton. Pirminiai (primary) balsavimai bus gegužės 15. Danielius yra anglškų laikraščių reporteris, dažnai paduoda žinių apie lietuvių veiklą; jis taigpi veiklus įvairiose lietuvių ir amerikiečių organizacijose ir draugijose. Kandidatuoja demokratų sąrašu.

— ALRK Moterų Sąjungos 35-tasis seimas bus rugpjūčio 23, 24 ir 25 dienomis Nekalto Prsidėjimo vienuolyne, Putnam, Conn. Seimininkaus 17 kp., Hartford, Conn.

Philadelphijoje Vinco Krėvės šeštadieninėje mokykloje paminėta Lietuvos nepriklausomybės šventė. Svečių tarpe matosi iš k. J. Gaila, prof. J. Puzinas, kun. K. Sakalas, toliau A. Gečys, T. Gečienė. Nuotr. K. Cikoto

Dėl savo ir artimųjų proteklijos drauskitės Katalikų Susivienijime, kuris pasiūlo tikrą ir saugią apdraudą dėl pilnamečių ir jaunamėčių. Apsidraudimas visiem reikalingas.

WYOMING KLONIO ŽINIOS

LIET. KATALIKŲ RELIGINĖS ŠALPOS RINKLIAVOS

Scranton vyskupas J. Carroll McCormick, D.D., vėl laišku paragino lietuvių parapijų kunigus klebonus pravesti aukų rinkliavas bažnyčiose Lietuvių Katalikų Religinei Šalpai ir surinktas aukas įteikti rinkliavos išdininui, Wilkes Barre Šv. Trejybės parapijos klebonui, orelatui Jonui F. Baltusevičiui.

Savo laiške vyskupas tarp ko kito sako:

"Lietuva šiandien yra kankinių tauta. Daugelis jos vyskupų, kunigų ir pasauliečių savo gyvybėmis liudija savo tikėjimą. Vienuolynai uždaryti, katalikų spauda nutildyta ir daug bažnyčių išniekintų ir uždarytų... "Apie trys milijonai lietuvių katalikų, atstovaujančių "Bažnyčių retėjuose", yra nuolatineje spaudoje, jiems atimta laisvė leisti religinio turinio laikraščius ir knygas, in- struktuoti (mokyti) juos; uždaušta priimti atitinkamą skaičių kandidatų į kunigus aprūpinti tikinčiųjų reikalus." "Liet. Religinės Šalpos pirmininkas vyskupas Vincentas Brizgys kreipėsi į mane jūsų dvasinės aukos ir finansinės paramos reikalu palaikyti šios organizacijos apaštalinį darbą. Kiekvienais metais vyskupas Brizgys prižiūri paskirstymą materialinių gėrybių, religinės literatūros ir liturginių reikmenų taip reikalingų palaikyti šią drąsiai tautą jos didvyriškose pastangose išlaikyti Kristaus tikėjimą."

Rinkliavos buvo pravestos kovo mėnesio pirmąsiais sekmadieniais.

Zemiau telpa surinktų aukų sąrašas.

Šv. Trejybės parapija Wilkes Barre, klebonas prelatas Jonas F. Baltusevičius — \$460.

Šv. Kazimiero parapija Pittston, kl. kun. Petras J. Ališauskas — 309.

Šv. Kazimiero parapija, Lyndwood, kl. prelatas Vincas Pakutka — 332.50.

Šv. Juozapo parapija, Scranton, Pa., kl. kun. Mykolas Ožalas — 521.

Šv. Antano parapija, Forest City, kl. kun. P. B. Paukstis — 170.

Šv. Marijos parapija, Kingston, kl. kun. Antanas J. Norkūnas — 321.50.

Šv. Petro ir Povilo parapija, Hazleton, kl. kun. Jonas J. Dastikas — 301.

Šv. Onos parapija, Luzerne, kl. kun. Viktoras A. Šimkonis — 250.05.

Šv. Marijos parapija, Wanamie, kl. kun. Juozas Lasky — 87.

Šv. Mykolo parapija, Scranton, kl. kun. Juozas Akulionis — 176.

Šv. Pranciškaus parapija, Miners Mills, kl. kun. Jonas J. Kazlauskas — 167.50.

Šv. Juozapo parapija, Duryea, kl. kun. Jurgis M. Truskauskas — 150.

Šv. Petro ir Povilo parapija, Sugar Notch, kl. kun. Vyto F. Zemaitis — 60.

Šv. Marijos parapija, Eynon, kl. kun. Jurgis Stalevičius — 83.75.

Šv. Juozapo parapija, Hanover, klebonas kun. Juozas Lasky — 95.

Iš viso — 3484.30 dol.

Išdinininkas prel. J. F. Baltusevičius dėkoja visiems liet. parapijų kun. klebonams už nuostabią kooperaciją.

VASARIO 16-tos MINĖJIMAI WYOMING KLONŲ

PER RADIJĄ

Sekmadienį, vasario 11, tautos šventės (Vasario 16) minėjimas buvo surengtas per radiją iš WILK stoties, Wilkes Barre. Pritaikytas patriotines kalbas pasakė Matas Zujus, Pranas J. Katičius, kun. Petras J. Ališauskas ir Vytautas Paulauskas; meninę dalį sudarė patriotinės ir kitokios dainos iš plokštelių; skaitytas Vasario 16 Aktas, gubernatoriaus Milton Shapp proklamacija pasveikinti Vas 16 Lietuvos Nepriklausomybės Diena Pennsylvanijos valstybėje, taipgi rezoliucija Lietuvos reikalui aukštųjų pareigūnų dėmesiui; programą vedė Nelė Bajorienė.

Programą surengė bendras komitetas sudarytas iš LRKSA 5-tos apskrities, SLA 7 apskrities, Taurų Klubo ir Lietuvių Bendruomenės Rytų apylinkės atstovų.

Minėjimai bažnyčiose

Sekmadienį, vasario 18, prelatas J. F. Baltusevičius rūpesčiu, Wilkes Barre, Šv. Trejybės bažnyčioje Lietuvos intencija skirtos Mišios buvo 9 ir 10:30 v. ryto. Per 9 v. Mišias giedėjo parapijinės mokyklos auklėtinių choras vadovaujant seselei Bonaventurai. Sugiedojo "America The Beautiful", "Marija Marija" ir Lietuvos himną. Per 10:30 Mišias (sumą) vargonininko muz. Vaclo Romano vadovaujamas choras sugiedojo Amerikos himną, "Apsaugok, Aukščiausias, tą mylimą šalį", "Jėzau, pas Tave ateinu", "Dieve Dieve, išklausk" ir Lietuvos himną. Klebonas prel. J. F. Baltusevičius pasakė tautos šventei pritaikytą turiningą pamokslą. Bažnyčioje konvertėlis padaryta rinkliava Lietuvos religinei šalpai. To sekmadienio parapijos biuleteny buvo išspausdintas Vasario 16-tai pritaikytas straipsnis paillustruotas vaizdeliu: komisaras stebi moksleivį stovintį ant Biblijos ir rąžantį lentoje "There is no God" (Dievo nėra).

PROF. BR. VOVERIS NAUJOJ VIETOJ

Muzikas prof. Bronis Voveris, apie 30 metų vargonininkavęs Pittstono Šv. Kazimiero parapijoje, perėjo vargonininkauti į St. Nicholas parapiją, Wilkes Barre. Prof. Voveris jau 20 metų vadovauja King's kolegijos vyrų chorui, kurs šauniai pasirodo koncertiniuose ir kituose koncertuose; keli mėnesiai atgal koncertavo Romoje, Italijoje.

— Pittstoniečiai rengia buvusiam ilgamečiui vargonininkui prof. Br. Voveriui išleisti banketa gegužės 6 Gramarcy salėje, Pittston. Pradžią 6 v. vakaro. Tikietas \$6.50 (asmeniui). Tikietų galima įsigyti pas choro narius.

Tą patį sekmadienį Pittstono Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje Mišios irgi buvo paskirtos Lietuvos intencija. Čia klebonauja Amerikoje gimęs ir augęs sąmoningas lietuvis kun. Petras J. Ališauskas, kurs vasario 14 radijo programoje padarė turiningą pranešimą apie Vasario 16 ir dabartinę padėtį raundonųjų pavergtoje Lietuvoje.

Vasario 16 WYZZ radijo stoties, Wilkes Barre, savininkas p. Evans, sąryšy su lietuvių tautos švente, atkartotinai davė atitinkamų paaiškinimų ir sugrojo Lietuvos himną. Informacijom aprūpino prel. J. F. Baltusevičius ir muz. Vaclo Romanas.

Vasario 17-tos laidoje vietinis Wyoming Klono dienraštis Record Times Leader išspausdino nuosirdų editorialą škiriamą Vasario 16 paminėjimui.

PAŠVENTINTO VYSK. HOBAN MOKYKLĄ

Sekmadienį, kovo 25, pašventintos naujai pastatytos vyskupo Hoban aukštesniosios mokyklos patalpos.

Iškilimams vadovavo pats Scranton vyskupas J. Carroll McCormick. Lietuvius iškilimėse atstovavo prelatas J. F. Baltusevičius, kurs auditorijoje, užbaigiant programą, sukalbėjo turiningą benedikcijos maldą.

Patalpų dedikacija buv numatyta 1972 m. rugsėjo mėnesį, "Project Expansion" fondo. Patalpos pilnoj žodžio prasmė moderniškos. Mokyklą jau lanko 1,244 auklėtinių. Ją lanko nemažas skaičius lietuvių. Lietuviams rengiam didžiulių švenčių minėjimus š auditorija irgi būtų paranki.

Vysk. Hoban mokykla yra tik apie du blokai nuo mūsų Susivienijimo centro įstaigos.

MIRĖ B. G. KUPSTAS

Vasario 19, po dviejų savaitių sirgimo, General Iginonėj mirė laikraštinkas, angliskų laikraščių reporteris Benjaminas G. Kupstas, 65 m., gyv. 64 W. North str., Wilkes Barre. Palaidotas vasario 21 iš St. Mary's bažnyčios St. Mary's kapinėse, Hanover Township.

Vėlionis buvo gimęs 1908 m. balandžio 22, Nanticoke. 1929 m. baigė Bucknell universitetą įgydamas "bachelor of arts" laipsnį.

1914 m. pašauktas militarėn tarnybon, 20 mėnesių praleido užsienyje, eidamas įvairias pareigas. Prie Willebedesen, Vokietijoje, buvo sužeistas. Buvo pakeltas pirmuoju leitenantu ir už pasižymėjimus apdovanotas įvairiais ordinais.

Ilgus metus darbavosi kaip Wilkes Barre miesto valdybos ir Luzerne apskrities teismo rūmų politinis reporteris. Jis ir anksčiau miręs jo brolis Stasys, kaip reporteriai ir angliskų laikraščių bendradarbiai, duodavo plačios publikacijos lietuviams rašydami apie tautinę, kultūrinę ir politinę veiklą.

A. a. Benjaminas Kupstas paliko žmoną, dukterį Ruth — prancūzų kalbos instruktorę Temple universitete, Philadelphiaj; sūnų James; seserį mokytoją Veroniką Šupsinskię, Kingston; seserį Mrs. Beatrice Pomictę, Lettittown; brolių Jurgį, Lee Park, ir brolių Alex, Richmond, Va.

— LRKSA 14 kuopai, Wilkes Barre, 1973 metais pirmininkauja Antanas Navikas, sekretoriauja Marijona Navikienė. Ant. Navikas 29 metus yra dirbęs "Garso" spaustuveje.

MIRUSIEJI

MIRĖ ONA DANIEL-PAKUTKAITĖ

Vasario 23 mirė prelatas V. Pakutkos sesuo Ona Daniel-Pakutkaitė, gyv. 612 Stephenson str., Duryea, Pa. Laidotuvės buvo vasario 26. Nuldyjęs Šv. Juozapo parapijos bažnyčion, prel. V. Pakutka atlaikė gedulo Mišias, asistuojant kun. J. M. Truskauskui. Palaidota parapijos kapinėse. Vėlionė buvo gimusi Duryea, Pa. Užbaigus vietines mokyklas ir Hunter kolegiją, N.Y., 20 metų dirbo J. Walter Thompson skelbimų kompanijoje, kaip egzekutyvė sekretorė. Be suminėto brolio prelatas, ji paliko brolius Antaną ir Leoną. Teilsis jos vėlė Viešpaty!

A. a. Ona Zimmiskienė, gyv. 344 Main Str., Swoyerville, Pa., mirė vasario 24; palaidota iš Luzerne Šv. Onos bažnyčios parapijos kapinėse, Lehman. Vėlionė buvo gimusi Swoyerville. Paliko 3 anūkus, 3 dukteris ir 1 brolių.

A. a. Ellen Tumas, gyv. Main Rd., Nuangola, Pa., mirė vasario 28; pašarvota buvo direktorių Matkevičių įstaigoje, Nanticoke; palaidota kovo 3 iš Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse, Nanticoke. Vėlionė buvo gimusi Lietuvoje. Jos vyras mirė 22 metai atgal. Paliko sūnų Juozą, 8 anūkus, 8 proanūkus ir seserį Marijoną Asadauskienę.

A. a. Sally Pakutkienė, gyv. 303 North Main street, Duryea, mirė kovo 16; palaidota kovo 20 iš Šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapinėse. Vėlionė buvo gimusi Duryea miestely.

Priklausė prie bažnytinų draugijų ir prie VFW auxiliary 1227 posto. Paliko vyrą Tomą, sūnų Willard, 8 anūkus, seserį A. Sapolienę, brolių Antaną Ambrutį ir giminaitį prelatą V. J. Pakutką, Lyndwoodo Šv. Kazimiero parapijos kleboną.

A. a. Petras Mikolaitis, LRKSA 17 kuopos narys, gyv. 2 Spring str., Kom Krest Wilkes Barre, mirė vasario 13, palaidotas vasario 17 su bažnytinėm iškilimėm. Vėlionis buvo gimęs Nanticoke, Pa., Kom Krest sekcijoje gyveno 45 metus. Vertėsi pristatymu kostumeriams ang-

Sunkiai išaugintas, rūpestingai sutaupytas Susivienijimo turtas turi pasilikti savųjų rankose, tad kuodidžiausią dėmesį kreipkime į jaunimo [traukimą] organizacijos gretas.

Metinis Klubo banketas

Metinis Wyoming Klono Lietuvių Moterų Klubo banketas įvyko kovo 12 Sterling viešbučio patalpose, Wilkes Barre.

Banketas pajvirintas tokia programa: Amerikos himnas; Mrs. Ph. Yeager sukalbėjo invokaciją; banketo rengimo komisijos pirmininkės Mrs. Helen Eagen, programos vedėjos Mrs. Ch. Trusko, buvusios pirmininkės Mrs. J. Chopick ir naujosios pirmininkės Mrs. K. Szakalun kalbos; Barbarai Brusokienei vadovaujant, grupė dalyvių dainavo rinktines lietuviškas dainas; dovanas išdalino Mrs. Ph. Yeager; Mrs. H. Eagen užbaigė žodis; Lietuvos himnas — visos dalyvės.

Naujos klubo valdybos sąstatais yra toks: Mrs. K. Szakalun — pirmininkė, Mrs. Ch. Konarski — vicepirmininkė; Mrs. Fl. Jescavage — finansų sekretorė; Mrs. J. Antanaitis — išdinininkė; Mr. Ch. Raklewich — susirašinėjimų sekretorė; Mrs. Ph. Yeager — kapelionė; Mrs. H. Eagen — publikacijos vedėja; direktorės — Mr. J. Chopik, Mrs. Irena Verbalis, Mrs. Mary Ruth, Mrs. R. Zelinsky, Mrs. Agnes Caffrey; išdo globėjos — Mrs. G. Kazokas, Mrs. B. Brusokienė, Mrs. Ch. Trusko.

— Scranton vyskupijos maldininkų kelionė į Washingtoną atlankyti Marijos Nekaltai Pradėtos šventovę įvyks š.m. gegužės 19. Lietuvių parapijos jungiasi į bendrą kelionę.

Metinis Taurų Klubo pokylis

Luzerne apskrities Taurų Klubo 40-tasis metinis pokylis ir naujai išrinktų viršininkų instaliacija įvyko balandžio 1 Amerikos Legiono patalpose Nanticoke. Principini kalbėtoju buvo Lyndwoodo Šv. Kazimiero parapijos klebonas prelatas V. Pakutka. Grojo Guy Ambrose orkestras.

Taurų Klubo dabartinės valdybos sąstatais: Matas Brusokas — pirmininkas; Ronald Schall — vicepirmininkas; Juozas Sukalauskas — užrašų sekretorius; Eugene Rash — finansų sekretorius; Vytautas Paulauskas — išdinininkas; M. Jarašūnas ir Pranas Dirvonskis — tvarkos prižiūrėtojai; Jonas Timalionis, Juozas Rasavičius, Paulius Skiptonas, Leonardas Pallas, John Laboda, Benis Barzilauskas, J. Kazakevičius ir Silvestras Kučinskas — direktoriai.

Iškilimų ruošai vadovavo M. Brusokas, V. Paulauskas ir k.

Hes. Paliko žmoną, dukterį, sūnų, 3 anūkus ir brolių Edvardą, gyv. Hanover Township.

A. a. Juozas Gilvickas, LRKSA 194 kp. narys, gyv. 33 Union str., Inkerman, mirė kovo 26; pašarvotas buvo direktorių Kizių įstaigoje, Pittston; palaidotas kovo 29 iš Pittstono Šv. Kazimiero bažnyčios parapijos kapinėse. Vėlionis atvyko iš Lietuvos 60 metų atgal. Paliko dukterį Mrs. Emily Kernitską, sūnus Alfonso ir Pelesfor; posūnius Praną ir Klemensą Matalionius, brolius Vincą, Izidorijų ir Stasį Gilvickus Lietuvoje; 11 anūkų ir 10 proanūkų.

"VYTAUTAS THE GREAT"

Kan J. B. Končiaus angliskai parašytas istorinis veikalas apie Lietuvos didingą ir garbingą praeitį 14 ir 15 šimtmečiuose. Tinka čia gimusiems lietuviams ir kitataučiams. 202 pusl.

KAINA: kietais viršeliais \$3.00, minkštais — \$2.00

Užsisakant adresuokite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

P. O. Box 32 (71-73 S. Washington St.), Wilkes-Barre, Pa. 18703

BALSUOKIM UŽ MRS. B. WHITE

MRS. BEATRICE WHITE

Ilgus metus mokytojavusi, išėjus pensijon, Mrs. Beatrice White, gyv. 314 Scott St., Wilkes-Barre, Pa., kandidatuoja Wilkes-Barre rajono mokyklų direktorės vieton. Šis rajonas apima Wilkes-Barre miestą, Wilkes-Barre Township, Plains, Laflin, Bear Creek, Laurel Run.

Kaip ilgametė mokytoja, turi daug patyrimo mokyklų ir auklėjimo reikaluose. Ji mokinosi Stroudsburg State College, Penn State College, Misericordia ir žinias gilino vasariniuose kursuose. Yra mokytojavusi Wilkes Barre (Mead St.) mokykloje ir vaikų darželyje, Swoyersville ir kitose mokyklose.

Jos vyras Edward White-Vaitulevičius 32 metus vadovavo pagarsėjusiai Barons krepšinio komandai; 45-46 metais buvo Pensylvanijos valstybės legiatūros (atstovų rūmų) narys; tris terminus yra buvęs Wilkes-Barre miesto kontrolierium, vieną terminą miesto taryboj-kouncilmonu.

Mr. ir Mrs. White užaugino sūnų Edward, Jr., ir dukterį Anne (White) Jones.

Primary (pirminiai) balsavimai įvyksta gegužės 15. Mrs. White kandidatuoja respublikonų ir demokratų sąrašais.

Lietuviai, balsuokite už Mrs. White.

— Prieš Velykų šventes perorganizuotas Wilkes Barre Šv. Trejybės mišrūs augusių choras, kurs padeda bendram kongregacijos giedojimui pamaldų laiku. Chorui vadovauja muzikas Vaclo Romanas.

— Pittstono parapijos šv. Vardo dr-ja rengia pramogą — fiestą seštadienį, balandžio 28 parapijos salėje. Pradžią 6 v. vakaro. Įžanga \$1.50.

Marlborough's žodynas

LITHUANIAN SELF-TAUGHT PARUOSTAS

M. Variakojtytas Inkanienės knyga pritaikyta mokantiem angliskai ir norintiems mokytis lietuviškai. Apima rūpestingai parinktus žodžius posakius ir pašnekėjimus su fonetiniu angjų kalbos ištarimu.

Kaina \$1.25.

Užsisakant kreipkitės į "Garso" administraciją:

P. O. Box 32 (71-73 So. Washington Str.), Wilkes Barre, Pa. 18703.

New Yorko Lietuvių tautinių šokių grupė, vadovaujama J. Matulionienės, dalyvavo tautų festivalyje Bay Ridge ir viešojoje bibliotekoje atliko programą. Bibliotekoje tuo metu vyko lietuviška parodėlė. Nuotr. Charles Stakins